

naša luč

**1995
januar
1**

iz korenin rastemo

piše L. B.

sveti trije kralji

Vsako leto se 6. januarja spominjamo dogodka, ko so Trije kralji, modreci z vzhoda, prišli in počastili novorojeno dete. S tem dejanjem se je javno potrdilo in razodelo Kristusovo božanstvo, zato praznik imenujemo tudi **“dan Gospodovega razglašenja”**. Zanimivo je, da so prav pogani (modreci) prvi pristopili k Novorojenemu, se mu poklonili, darovali tisto, kar so imeli za najbolj dragoceno, in ga s tem javno priznali za mesijanskega kralja sveta.

“Tretji sveti večer” je globoko zasidran v duši slovenskega vernika. Po božiču in novem letu se družina na večer pred praznikom zopet zbere k skupni molitvi, poškropi in pokadi domačo hišo, zmoli vse tri dele rožnega venca in pazljivo v jaslice postavi Tri kralje. Na podboje vrat s kredo napišejo **19+G+M+B+95**, s čimer sebe in vso svojo imovino izročajo v božje varstvo. To je dejanje popolne predanosti, ko javno, v družinskem krogu znova izrazimo svojo pripadnost in sami sebe potrdimo v veri.

Slovenci smo v svoji zgodovini vedno zelo doživeto obhajali vse **tri svete večere**. Veselje božične noči združuje tako mlade kot stare, premož-

ne in revne. Prvega januarja obhajamo spomin na Jezusovo obrezovanje in častimo Jezusovo mater Devico Marijo. S tretjim svetim večerom pa spet pritrdimo velikemu dogodku milosti, ko se je božja ljubezen na poseben način zbližala s slovensko dušo.

V 14. stoletju so naši predniki, veliki častilci sv. Treh kraljev, z globoko vero v srcu radi poromali v nemško mesto Köln (Kelmorajn). Tam so na vsakih sedem let izpostavili svetokraljevske relikvije, ki so jih slovenski romarji tako vneto častili. Potovanje je bilo zelo naporno zaradi velikih nevarnosti (vojne, cestni roparji...) in je trajalo polne tri mesece. Slovenski romarji so tudi doma pospeševali čaščenje sv. Treh kraljev - v tem času so kar nekaj podružničnih cerkva posvetili svetim trem obiskovalcem.

imena in število

V svetem pismu ne najdemo nobenega poročila, s pomočjo katerega bi lahko potrdili imena treh kraljev ali magov (zvezdoslovci, ki so na podlagi gibanja nebesnih teles napovedovali prihodnje dogodke), zato so se ljudje zatekli k legendam in jih poimenovali:

Melchior - “moj kralj je luč”

Baltasar - “varuj kralja”

Gašper - “zakladnik” ali “tisti, ki nosi zaklad”

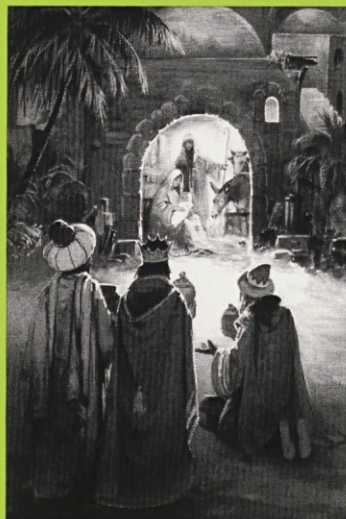
Na raznih umetniških upodobitvah opazimo včasih različno število kraljev: dva, tri, sedem, dvanajst. Od kod torej število tri? Temelj za takšno sklepanje

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:

NOVOLETNO OKRASJE

VELIKE PLANINE

(foto: Mirko Kambič)

je v dejstvu, da so modri pred Kristusa položili tri darila: kadilo, miro in čisto zlato.

šege in navade

Na kmetih poznajo “božični kruh”, ki na tretji sveti večer zopet razveseli vse člane družine.

V nekaterih predelih Slovenije na večer pred praznikom pustijo celo noč goreti prižgano svečo, ponekod pa celo tri (Goriška brda), za vsakega kralja posebej in v treh različnih velikostih.

Ponekod otroci še danes nastavljajo prazne paharčke, v katere jim Trije kralji nasujejo polno dobrot.

Ne smemo pozabiti še na “trikraljeve kolednike”, ki so v mrzlih zimah hodili od hiše do hiše in domačinom zaželeli sreče in zdravlja.

Vse to so le zunanji dogodki, ki pa v sebi nosijo zelo globoko sporočilo: “Bog se je rodil tudi v srcih slovenskih vernikov. Sprejeli so ga z vso svojo preprostostjo in ljubeznijo ter mu ostali zvesti do današnjih časov!”

Bogu otroci... narodu sinovi... nikomur hlapci

436678

Na novega leta dan si ponavadi radi sežemo v roke, si zaželimo sreče in zdravja ter svoj pogled usmerimo v prihodnost. Pred nami so novi izzivi, ki bodo oblikovali naše življenje, za nami pa je naša izkušnja, ki nam bo v pomoč pri sprejemanju pravih odločitev.

Življenje dostikrat teče svojo pot in se ne zmeni kaj dosti za naše želje in pričakovanja. Zato je prav, da tudi danes svojo prihodnost gradimo iz svojih korenin, iz vrednot, ki so narodu karantanskih potomcev pomagale preživeti vse nadvlade in jarme tega sveta.

Za nami so:

- vsi neuspehi in sovraštvo
- vsi padci in razočaranje
- vse delitve na dobre in slabe, zavedne in prodane
- ...

Vse to je bilo in od tega ni mogoče ubežati. To je izkušnja, ki je bila bridka, včasih je težka že vsaka misel nanjo. Toda kot kristjani smo zavezani, da gremo naprej, da odpustimo in tako skupaj z Gospodom stopimo na pot križa, ki je že po svetem Pavlu poganom v pohujšanje in nespamet, kristjanom pa v odrešenje. Tu je krščanska zapoved ljubezni neusmiljena in ne pozna izgovorov - ne za in ne proti.

Zato storimo korak naprej in ponudimo svojo odprto roko.

Čas je, da se vsi Slovenci doma in po svetu vrnemo k svojim resničnim izvirom. Da bomo lahko drug drugemu pogledali v obraz, si podali desnici in zaželeli veselo snidenje.

Kako to doseči?

Nekateri stavijo na odprte karte.

Kaj če bi mi na odprto srce?

Vse dobro v letu 1995 Vam želi

Vaš Ljubo Bekš

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SLO-61000 Ljubljana, p. p. 95. Glavni urednik: Janez Pucej, Oberhausen, Nemčija; odgovorni urednik: Ljubo Bekš, 61000 Ljubljana. Uprava: Cankarjevo nabrežje 3/I, 61000 Ljubljana, tel. 061/221-371; 12-56-441

UREDNIŠTVO:
Poljanska c. 2
61000 Ljubljana
tel.: 061/133-20-75
faks: 061/126-23-02

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Slovenija 1500 SIT
Avstrija 200 ATS

Anglija 11 GBP
Belgija 690 BEC
Francija 106 FRF
Italija 24.000 ITL
Nizozemska 35 NLG
Nemčija 30 DEM
Švica 27 CHF
Švedska 130 SEK
Avstralija 26 AUD
Kanada 23 CAD
ZDA 20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50100-620-13305 1010115-735329, DRUŽINA, s pripisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d. d.: 50100-620-133 7383-99818/4. Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23.2.1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek.
PRINTED IN SLOVENIA
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.

999706817

“mi smo klali in koline vam poslali...”

Ubogi moji pomilovanja vredni mestjani, verjetno še niste doživeli, kako lepo je na kmetih, kadar pujsa zakoljejo. Takrat je res praznik. Odrasli si izprosijo dopust, mladež ne gre v šolo. Najmlajši pri hiši drži žrtev za repék. To je starodaven, do podrobnosti preizkušen obred. Vse se lepo pripravi, možje morajo krepko držati in mesar ga mora čim prej zabosti naravnost v srce. Mesar je sploh velik, spoštovanja vreden gospod. Odkrij se mu, kadar ga srečaš! In koliko zanimivih anekdot kroži ta čas med ljudmi. Tako pripovedujejo v naši vasi, da je nabriti

sosed poslal zgodaj zjutraj v sosedov svinjak svojega sinka. Ta je živali namazal ušesa z mastjo, da se je pujs klavcem izmuznil in pobegnil na vas. Uganete zakaj? Morda ne veste, da se mora za dobre mesene “kranjske klobase” čim več mesevja sesekljati na roke. Nato ga je treba posoliti in pustiti dva dni, da se spočije. Česen in poper dodamo tik preden začnemo “basati” v čreva.

Kadar takole poslušam slovesno cviljenje pujsov na vasi v času pred in po novem letu, se spomnim zanimivih in obenem bridkih dogodkov izpred nekaj

let. Naj vam jih povem, da mi bo laže pri srcu. Najbolje bo, da vam kar **prepišem nekaj najznačilnejših odstavkov** iz moje pridige na krajevni radijski postaji. Dodal bom še nekaj **odlomkov iz časopisnih člankov**, odgovorov na napade, ki so pridigi sledili:

+ + +

Drage sestre in bratje po veri in vsi dobromisleči poslušalci! Naš ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar, sicer zmeren optimist, je v prvi letošnji izdaji časopisa Kmečki glas zelo boleče izpovedal: “Ob novem letu vidim bolj malo luči in toplote na sončni strani Alp. Na duhovnem področju je huda zmeda glede vrednot in smernic ter življenjskega smisla...”

*Kaj tako hudega se nam je pripetilo? Slovenci smo letos (l.91) za božič Jezuščku poklonili res krasen dar, 55. člen ustave o pravicah staršev, da smejo odpraviti življenje nerojenega otroka. Hinavci! Po javnih oddajah in časopisju smo novorojenega Božička z desnico božali, ga ujčkali in mu prepevali, z levico pa smo dali **prosto pot ubijaštvu**, pobijanju njegovih bratcev in sestic. S spornim 55. členom smo torej dobili zakonito pravico do “narodnega samomora”, kakor ugotavlja naš strokovnjak za naravno prirastek, dr. Drago Čepar. Oče-*

V zimsko belino odeta pokrajina... (foto: Jože Pavlič)

njujoč stanje v letu 1990, nas bo leta 2072 še milijon, 2200. leta pa le 180.000.

Kako prisrčno je napovedovalka na TV na novega leta dan voščila družinam, ki so se jim v novoletni noči rodili otročički. Naj nadaljujem njeno voščilo: "Dragi otročički, nazdravljam vsem vam, ki se boste letos srečno rodili. Kaj pa naj ob tem rečem dobri polovici letošnjih nedonošenčkov, ki so vas s 55. členom ustave že vnaprej "zakonito" obsodili na.....? Ne najdem besed, grenko mi je pri srcu, solze mi glas duše... Tako je, kot pravi Marija v Medugorju: "Kadar ne želite Boga, ste bedni in izgubljeni, ne veste, na kateri strani ste, satanovi ali božji?"

+ + +

Naša skromna četrtturna sobotna verska oddajica se še ni dobro končala, že je sledila eksplozija telefonskih klicev. In še ves teden so v radijskem studiju prejeli besede odobravanja pa tudi groznega zgražanja. Tudi nekateri moji sobratje so me prijeli zaradi pretirano bombastičnega izražanja. Odgovarjal sem, da so ljudje prebrali nadškofovo akademsko zapisano izjavo v časopisju, a jim je presneto malo prišla do srca. Otopeli so, preslišijo, če jih ne mahneš s kladivom po glavi. O tej, z dneva v dan bolj grozljivi groteski, ki se imenuje moja dežela Slovenija, ne morem pisati drugače kakor groteskno!

+ + +

V krajevnem časopisju sem med drugim zapisal:

Tisočletna duhovna izkušnja o tako imenovani celovitosti življenja in zla nas uči, da moralno zlo

Bohinjske gore v novoletni obleki (foto: Mirko Kambič)

prikliče desetero drugih. In v tem je vsa klavnost in tragika početja naše skupščine. Z uzakonjenjem zla so načeli ves pravno-etični red in tudi novo ustavo postavili na majava tla. Res so "spustili vse peklenščke iz pekla". Kako so se hudiči v peklju krohotali ter celo priredili slavnostno akademijo v počastitev 55. člena!

In glede mesarjev. Če bi se imel kdo pravico pritoževati, bi

se morali naši vrli mesarji, ker sem njihovo pošteno ime omažeževal s tem ko sem mimogrede spregovoril še o spornem členu v ustavi. Mesar je na deželi spoštovan gospod. Posebno pozimi, ko koljemo in jemo koline.

+ + +

V novem letu vam želimo še več človeške in krščanske občutljivosti za božje pravice in človekovo dostojanstvo, saj je ustvarjen po Božji podobi. Celo naš papež, ki je kulturne in obzirene moč, imenuje abortus "bloden zločin" in "ostuden umor". Kajti naš dobri Bog nam ob dokončnem zgodovinskem obračunu ne bo prav nič zameril, če ne bomo vedeli, kdaj kranjskim klobasam dodamo česen in poper. Hudo pa nam bo zameril, če se bomo ob šopirjenju javnega zla obnašali kakor mutasti psi. Pa brez zamere!

Vsak dan v novem letu vas pozdravlja
Vaš don Kamilo.

KOLINA

Fran Levstik

**Mi smo davi muho klali
in koline vam poslali,
z mesom tudi klobasíc:
nekaj lepih krvavic,
tri mesene,
tri prtene.**

*Vina v reki si kupite,
z njim kolino poplaknite!*

sveta znamenja

temelj krščanskega življenja

Krst so napovedovali svetopi-semki dogodki: Noetova rešitev iz vesoljnega potopa, izhod iz Egipta skozi Rdeče morje..., Janezov krst pokore. Jezus ga je postavil za zakrament z besedami: "... krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha."

Krst predpostavlja moralno spreobrnitev h Kristusu in izpoved vere. Zato se morajo vsi, ki že imajo "rabo razuma", poučiti o religiji in prihodnjih obveznostih. Pri otrocih in dojenčkih se **v njihovem imenu** odpovedo hudiču in grehu ter izpovedo vero v Boga starši in botri. S krstom pokaže-mo svetu pripadnost Bogu.

Prvi zakrament naredi v človeku čudovite reči: *izbriše izvorni in osebne grehe (če jih je kaj), podeli opravičenje, darove Svetega Duha in posvečujočo milost; s krstom prejmemo božje posin-
ljenje; skratka - človek, ki je krščen, je rešen.*

Po vsem tem je jasno, da je človeku krst nujno potreben ("*kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan*" - Mr 16,16). A to velja za tiste, ki jim je bil evangelij oznanjen in so imeli možnost zanj se svobodno odločiti. Nekristjani prejmejo tako imenovani krst želja, če žive po vesti in v skladu z voljo svojega Boga.

Vsi v Jezusovem imenu krščeni so deležni njegovega poslanstva in morajo v svojem okolju pričevati Zanj. Krstu se ne moremo odpovedati; vtisnil nam je neizbrisno znamenje Jezusovega ver-nika. Grehi in odpad od vere ga ne zbrisejo, zato vnovičen krst ni smiseln.

družbeni pomen krsta

Po krstu se vključujemo v varno skupnost božjega ljudstva - Cerkev, v Kristusovo skrivnostno telo. Po njem smo vsi povezani tudi med seboj in z Jezusom mimo vseh narodnih, rasnih, razrednih, zemljepisnih in časovnih omejitev.

Včlanjenje v Cerkev naj bi se zgodilo med božjo službo verske skupnosti, vendar **v sili lahko krsti tudi nekrščenec**, da le dela po namenu in v obliki Cerkve. Župnija je poleg botrov odgovorna za vero in krščansko rast krščenca. Kristusova milost nas napravlja za brate in sestre z nalogo, da si izmenjujemo duhovne in tvarne dobrine. Reveži, bolniki, onemogli, tujci... naj bi v žup-niji imeli posebno mesto!

sveta evharistija

Sveta evharistija je vir in vrhunec krščanskega in cerkvenega življenja; ta se najlepše izrazi pri nedeljski božji službi - evharisti-

Velikost božje ljubezni v človeški podobi (akvarel Mihaela Žakelj)

čnem slavu.

Evharistijo je Jezus pripravljal z govori in čudeži, pri zadnji večerji jo je ustanovil in učvrstil z veliko-nočnimi prikazovanji.

Beseda **gostija** v svetem pismu pomeni slavljenje Boga in zahvalo za vse dobrine. Jezus je o nebeški gostiji veliko pridigal in jo pri zadnji večerji tudi postavil. Vzel je namreč kruh, ga razlomil in razdelil apostolom, potem jim je dal piti iz keliha ter napovedal svojo smrt "za mnoge".

Pri evharistiji slavimo osvoboditev od sil smrti in dar novega življenja. Z njo se ponavzroča Jezusova smrt na križu in njegova prihodnja slava. Zato je sveta maša zahvala za stvarjenje in odrešenje.

Vsaka nedelja bi morala biti majhen **praznik**. Saj je zlo premagano, čaka nas večna radost in trdno upanje nam daje pogum. To slavljenje, ki ga obdaja praznično ozračje (cerkev in okrasje, luči in zvonjenje, petje in molitev), bi moralo biti pomembnejše od sprostitve in razvedrila (ki ju seveda tudi ne smemo zanemariti).

nismo sami

Božje kraljestvo je Jezus

Od Boga pričakujemo potrpljenje zase, sami pa smo nepotrpežljivi do bližnjih.

(J. Leppich)

Kristus, ta pa je navzoč v evharistiji, zato je božje kraljestvo med nami. Posvečevalna moč besed: "To je moje telo..., to je moja kri...", ki jih v Jezusovem imenu izreče duhovnik, stori, da kruh in vino postaneta Jezusovo telo in kri, se pravi osebna Jezusova nam podarjajoča in žrtvujoča se navzočnost. Jezus je resnično, dejansko in bivanjsko navzoč pod podobama kruha in vina. Pri povzdigovanju izgubita kruh in vino značaj naravne hrane in postane ta nadnaravna stvarnost. To je edinstvena, nikdar pojasnjena skrivnost vere.

Jezus je obred zadnje večerje opravil enkrat za vselej, zato je njegova navzočnost v evharistiji trajna. Cerkev je od vsega začetka z vsem spoštovanjem hranila evharistijo, le bolnikom je podeljevala obhajilo tudi zunaj sv. maše. Trajna Jezusova evharistična navzočnost je bila vedno predmet vere.

daritev bodi ti življenje celo

Daritveni značaj evharistije izražajo besede Matejevega evangeli-

(Esslingen) Krst Meline Mozer

ja: "...kri zaveze, ki se preliva v odpuščanje grehov..." Na svet prihajajoči Mesija je molil: "Žgalne daritve ti niso bile všeč. Tedaj sem rekel: "Glej, prihajam, da izvršim, o Bog, tvojo voljo" (Hebr 10,6-8). Na križu je Jezus Očetu daroval samega sebe. Z besedami "To delajte v moj spomin", pa je naročil, naj se njegova žrtev in vstajensko poveličanje slovesno proslavljata do konca časov.

Vsi vemo, da je žrtev na križu edinstvena, enkratna in neponovljiva ter da je daritev sv. maše samo predočenje, spomin in naklanjanje sadov Jezusove smrti. Evharistija ni samostojna daritev in ne nadomešča križanja na Golgoti niti ga ne dopolnjuje.

Evharistija je tudi prosilna in spravna daritev; izničuje male grehe, podeljuje božjo milost in moč proti skušnjavam.

da bi bili vsi eno

Zelo neprimerno je, če smo nemi opazovalci, ki zdolgočaseni "prenašamo" mašo. Vsi naj bi res z dušo in telesom sodelovali pri svetem bogočastju, ki ga lahko veljavno opravi, t.j. v Jezusovem imenu, samo posvečeni in pooblašteni duhovnik.

Evharistija je zadeva vernega občestva in se dogaja vedno v povezavi s krajevnim škofom in papežem (oba sta med mašo omenjena). Praznovanje evharistije zunaj kakršnekoli cerkvene skupnosti pomeni odpad od obeh. Evharistija in cerkveno občestvo pripadata drug drugemu!

Evharistični pozdrav miru predpostavlja in zahteva spravo v verski skupnosti. Ta pa mora seči v svet in pomagati k miru v svetu.

Evharističnega kruha ne bi smel biti deležen, kdor ne deli vsakdanjega z lačnimi!

pripravil B. Makovec

Neki bogat mož je še ob smrtni uri mislil na denar. Z zadnjimi močmi je odvezal ključ s traku, pomignil dekli, pokazal na skrinjo ob ležišču in zapovedal, da mu mora v krsto položiti veliko možno denarja.

Ko je prišel na drugi svet, je videl ogromno mizo, obloženo z najboljšimi jedmi.

"Povej, koliko stane tole tukaj," je vprašal. "En dolar," se je glasil odgovor.

"In sardine?" "Ravno toliko."

"Kaj pa tale pašteta?" "Vsaka jed stane po en sam dolar."

Bogataš se je namuznil, kako poceni so jedila. Nabral si je pladenj dobrot, toda ko je nameval plačati z zlatnikom, ga prodajalec ni hotel sprejeti.

"Stari, malo si se naučil v življenju!" je obžalujoče zmajal z glavo. "Kaj to pomeni? Ali moj denar ni dovolj dober?" je zagodrnjal starec.

Prodajalec mu je odvrnil: "Tukaj vzamemo samo denar, ki ga je kdo v življenju podaril."

+ + +

Edino, kar mrtvi odnesejo s seboj v grob, je tisto, kar so podarili.

(D. Wallace)

pismo našega župnika

piše Janez Pucelj
župnik v Oberhausnu

Dragi rojaki v Evropi in svetu!

S to številko Naše luči začnemo novo rubriko z gornjim naslovom. Vsakokrat vam bo spregovoril eden od slovenskih izseljenskih duhovnikov v zahodnoevropskih deželah, kjer z vami delimo izseljenstvo in zdomstvo.

V naših razmerah je potrebna posebna skrb za zdravo in odprto pomoč. Povezani v skupnosti smo lažje prestajali vse preskušnje bivanja na tujem. "Na tujem" je nekomu med nami prav lahko že prerobata beseda. Ta tujina nam je postala toliko domača, da jo poznamo z njenih dobrih in slabih strani. Vendar nam je dolga leta dajala delo, zaslužek, varnost in še kaj. Komu drugemu je kljub temu ostala bolj tujina in se bo, brž ko bo mogel, vrnil v rodno domovino Slovenijo. Izseljenci tako različno doživljamo svojo usodo.

Če mislite podobno ali pa povsem drugače, vsem nam je skupna zavest, da izhajamo iz ene dežele, ki jo vsi imenujemo domovina. Med nami je čedalje več mladih, ki imajo Slovenijo za domovino svojih staršev, z njo pa ostajajo po svoje povezani, saj jim pomeni nekaj drugega kot vse druge dežele sveta. Vse to je znamenje slovenskega duha, slovenske usmeritve, in to želimo spoštovati ter vedno znova spoznavati.

Ta čut nas vodi pri iskanju medsebojnih vezi. Povezovanje Slovencev je bilo že do zdaj marsikje uspešno. V slovenskih župnijah in

mnogih društvih so se krepile vezi med slovenskimi izseljenci in zdomci. Za mnoge je bilo marsikaj lepega in spodbudnega, saj so tako našli krog svojih rojakov. Vezi med Slovenci na tujem so zelo pogosto krepila mnoga prijateljstva, ki so nastala med družinami in posamezniki v kraju bivanja pa tudi na večje razdalje. Sam sem med rojaki v svoji župniji našel toliko dobrih in spodbudnih prijateljev, kar me je vedno znova navdušilo in sem ljudi na glas in v srcu blagrovil, da so med seboj tako dobri in pozorni. Vedno sem v tem videl blagodejni dar tiste medsebojne srčne vezi, ki nam pomaga bolje preživeti naša izseljenska leta.

Ne bom omenjal zadev, ki so nas razdeljevale, razdor med posamezniki in razprtije ter obtovanje med skupnostmi in organizacijami. Vse to je res, pred tem si ne bomo zapirali oči, vendar je treba danes iskati predvsem dobra znamenja in medsebojne vezi utrjevati in načrtno graditi.

Sam in vsi moji sobratje izseljenski duhovniki smo pripravljani in odprti za novo in pravično povezovanje med vsemi skupinami na svojem področju. Prav tako bomo s posamezniki iskali spravno pomiritev povsod, kjer je zaradi nesporazumov (tako ali drugače pogojenih) prišlo do razdorov in umika posameznikov iz slovenske skupnosti.

Globoko sem prepričan, da je razdeljenost ena največjih nepravilnosti, ki jo počnemo, če se ne skušamo med seboj sporazumeti in vedno znova iskati, na kateri stopnji lahko drug drugemu pomagamo. Tu namenoma ne uporabljam besede sodelovanje, ker je bila prevečkrat zlorabljena in napak razumljena.

Menim, da je prav, če se postavimo na drugo stališče in začnemo

mo graditi medsebojne vezi ob začetnem vprašanju, kaj smo pripravljani storiti za drugega. In da ne bo nesporazumov, bomo raje vprašali, kaj so drugi pripravljani storiti za našo skupnost.

Nekateri boste ob tem pripomnili, da tako že delate in se tako trudite. To mi je v veliko veselje. Kar naprej in ne zadovoljimo se z majhnimi uspehi. Veliko pozornega dela je treba, preden bomo vsi Slovenci začutili, da je tu lahko samo ena slovenska skupnost. Ta pa ima mnogo dejavnosti in mnogo krogov, kjer se srečujemo: maša, veroučna skupina, mladinski krog, društva, plesne skupine, pevski zbori, ansambli in še mnogo drugega.

Da je nastalo nekaj novega, se bo pokazalo tedaj, ko bomo vsi znali drug drugega podpreti s pomočjo in udeležbo na srečanjih, prireditvah, kulturnih predstavah, praznovanjih, družabnih večerih ipd. Morda se bo kje pokazala potreba, da se ustanovi medorganizacijski odbor za področja, kjer si posamezniki in ustanove lahko redno medseboj pomagajo. Ne za pokroviteljstvo, ampak za uspešno obveščanje in usklajevanje želja in načrtov.

Edinost, sreča, sprava, k nam naj nazaj se vrnejo... Delati za te vrednote je velika naloga vseh rojakov dobre volje v prihodnje. S tem nikakor ne podpiram tistega mnenja, ki smo ga tudi že slišali, da smo zunaj vsevprek sprti. To preprosto ni res. Zaveden slovenski izseljenec ve, kje nas čelvelj žuli, in ga je pripravljen popraviti. Znamenja te pripravljenosti so marsikje že zelo očitna in tega, menim, se lahko vsak med nami zelo veseli. Edinost med nami je moja osebna želja in voščilo vsem rojakom po svetu. V tem duhu vsem želim uspešno delovanje v novem letu.

Slovenija

Moja dežela

na sploh

DALMATINOVA BIBLIJA

Prvi prevod Svetega pisma v slovenščino je opravil Jurij Dalmatin leta 1584. Ohranjenih je še 66 izvodov, starih 410 let. Državna založba Slovenije se je zato odločila spet izdati to najimennitnejšo knjigo; preslikala jo je po najlepše ohranjenem izvodu na tak papir, kot so ga uporabljali pred štirimi stoletji; sto primerkov je čisto podobnih originalu. - Ponosni smo lahko, da je "knjiga knjig" uvajala slovenski knjižni jezik.

NOVA EVROPSKA MATI

Karikatura: Marko Kočevar

KLIC DOBROTE

Karitas je letos že četrty pripravila prireditev s tem naslovom. V dvorani celjskega Golovca je pri sveti maši ob mariborskem škofu sodelovalo 30 somaševalcev in okrog 1.200 delegatov Slovenske Karitas. Popoldanske in večerne predstave pa se je udeležilo skupaj 6.000 ljudi, več sto tisoč pa jih je prireditev spremljalo na TV-zaslونih in po radiu. Znani popevkarji, zbori in ansambli so v 49 točkah spodbujali k pomoči ljudem na robu preživetja, v stiski, osamljenim in onemoglim; med prireditvijo so po dvajsetih telefonskih linijah dobrotniki prijavljali svoje prispevke. Predstava je bila sklepno dejanje zbiranja pomoči

(Predarlška) Zbrani na vrhu Hohe Kugel, v ozadju Renska dolina

v letu 1994 z geslom Naj dobrota in plemenitost združita vse Slovence v eno družino.

PATER HUGOLIN SATTNER

Na prvo adventno nedeljo, ob 60. obletnici njegove smrti, so pripravili posvetovanje o velikem skladatelju, učitelju in frančiškanku, patru H. Sattnerju. Rojen je bil 1851. v Kandiji pri Novem mestu. Kot šestošolec (današnji drugi letnik gimnazije) je vstopil v frančiškanski red in poleg teologije študiral tudi glasbo. Ob pastoralnem delu se je uspešno uveljavljal kot dirigent, orgelski strokovnjak in skladatelj; napisal je 32 zvezkov cerkvenih skladb - brez ponatisov! Devet strokovnjakov, predvsem muzikologov je v predavanjih osvetlilo njegov pomen in dejavnost na področju glasbe in dušnega pastirstva. Posvetovanje je sklenil vokalni koncert v Slovenski filharmoniji.

DR. ANDREJ GOSAR

Na trgu pred župnijsko cerkvijo v Logatcu so postavili doprsni kip rojaku dr. A. Gosarju, utemeljitelju krščanskega socialnega nauka. S tem so končali vrsto prireditev v

(Predariska) Na Kredarici pod Triglavom smo se zbrali pred kapelo Marije Snežne.

njegov predolgo zamolčan spomin. Že aprila letos so predstavili in objavili njegovo delo *Sodobna socialna etika*. Njegova ideja je, da se družbene spremembe uvažajo z reformami, ne z revolucijo, pri čemer je ohraniti ravnovesje med poslovno uspešnostjo in občo blaginjo.

OBČINSKE VOLITVE

Na občinskih volitvah 4. decembra smo volili 147 županov in v vsaki občini ustrezno število svetnikov. Udeležba na voliščih je bila 62-odstotna. Zaradi nasilne preureditve oziroma uvrstitve naselij v druge občine so volitve bojkotirali v nekaterih krajevnih skupnostih v Novem mestu, Ilirski Bistrici, Solčavi, Ribnici na Pohorju in na Jezerskem.

RADIO OGNJIŠČE

28. novembra je začel iz novih studijev v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu pri Ljubljani oddajati prvi "cerkveni" radio pri nas. S frekvencami na Krvavcu, Kumu, Boču, Sveti gori in Tinjanu seže v

skoraj vse kraje Slovenije. Direktor radia je v uvodni oddaji poudaril, da je to zgodovinski trenutek, saj je Cerkev začela predstavljati samo sebe, doslej so o njej govorili drugi. Poleg glasbenih oddaj bodo na sporedu komentarji, obvestila, oddaje, ki bodo ljudi ozaveščale, širile kulturno obzorje in ohranjale narodove vrednote; radio oddaja 24 ur na dan.

MIKLAVŽEVANJE

Po vseh večjih krajih so praznovali dan sv. Miklavža. V Ljubljani je njegov sprevod šel po mestnem središču in po stari Ljubljani.

Slovenske železnice so organizirale vožnjo s hlaponom za telesno prizadete otroke; popeljal jih je do Grosuplja in nazaj. Miklavžev vlak je decembra večkrat vozil malčke v skoraj vse večje kraje domovine; tudi na njem ni manjkalo daril.

RODNOST UPADA

Danes je že ogrožen naravni prirastek slovenskega naroda.

Ženske so proti koncu prejšnjega stoletja imele 4,7 otroka, njihove hčere 3, vnukinje 2,1, pravnukinje samo še 1,8 otroka. Med obema vojnoma je stopnja rodnosti padla na 1,31, kar je premalo za obnavljanje rodu! Ali bomo izumrli?

Razni slovenski inštituti bodo v naslednjih mesecih raziskovali dejavnike, ki vplivajo na odločanje o številu otrok, ter kaj bi pomagalo, da bi jih imeli več. Naloga je vključena v evropsko raziskavo o rodnosti.

ŠE O MAMILIH

Na strokovnem posvetovanju v Gozdu Martuljku so ugotovili, da je v zadnjih treh letih izredno naraslo uživanje mamil. Kljub pomanjkanju celovitih podatkov cenijo, da je uživalec heroina okoli 4.000, registriranih pa jih je samo 600. V Sloveniji imamo tri središča (Ljubljana, Koper in deloma Kranj) za pomoč zasvojenim, potrebovali bi jih še enkrat več. Razpravljali so tudi o nadomeščanju heroina z metadonom; zdi se, da ta prinaša pozitivne učinke, seveda ob nenehnem strokovnem nadzoru. Nadvse pomembna je preventiva in zgodnje odkrivanje uživalec mamil.

AIDS

Bolezen zmanjšane človekove odpornosti (AIDS) je na vsem svetu okužila že 17 milijonov ljudi; za aidsom pa je zbolelo štiri milijone odraslih in tričetr milijona otrok. To sodobno kugo, proti kateri še nekaj časa ne bo zdravila, v Sloveniji bolj malo poznamo. Doslej je bilo prijavljenih 37 obolelih (od tega tri ženske), umrlo pa jih je 25. Letos do konca novembra je bilo prijavljenih 51 primerov okužbe z virusom, ki povzroča aids, vendar se bolezen lahko pojavi še 10 let po okužbi. Prenaša se s spolnimi odnosi z

okuženimi ter z okuženo krvjo (injekcijske igle ipd).

CERTIFIKATI

Lani je vsak Slovenec dobil nekakšen vrednostni papir oziroma potrdilo v vrednosti (glede na starost) od 100.000 do 400.000 tolarjev; z njim je upravičen do dela slovenskega družbenega premoženja. Vrednotnico je moč vložiti v gospodarska podjetja, ta bodo vlagateljem dala delnice in izplačevala dividende, imetniki pa jih lahko prodajo. Doslej je bilo vloženih že blizu devetsto tisoč certifikatov (skoraj polovica) v vrednosti skoraj 4 milijarde DM.

AVTOCESTA

Za promet je odprt 10 km dolg odsek avtoceste Razdrto-Čebulovica. Potovanje iz Ljubljane do Kopa bo torej še krajše. Zaenkrat bo promet proti morju potekal samo po desni polovici trase, proti Ljubljani pa po stari cesti. Tako bo do maja, ko bosta dograjena viadukta Goli vrh in Bandera. Potem bo vožnja po novem delu avtoceste dvosmerna.

SEMENSKI KROMPIR

V Sloveniji ne pridelujemo več domačih vrst krompirja, zadnja - Igor - se je že izrodila. Semenarna in Kmetijski inštitut sta na dnevu semenskega krompirja opozorila na težave s sortnim krompirjem. Od predstavljenih 38 vrst jih je na trgu samo 17 in vse so tuje. Za vzgojo sortnega krompirja je potrebnih okoli 6 let; torej bomo pri nas še nekaj časa odvisni od tujih sort.

POLJSKI ŠKODLJIVCI

Po izjavah prekmurskih kmetov so miši "prerešetale" na stotine hektarov njiv in travnikov in tako že pospravile prihodnjo žetev pšenice in ovs. Popolna derati-

(Stuttgart) V mesecu novembru smo se Slovenci zbrali na seminarju za družine v kraju Rot an der Rot.

zacija bi res opravila z glodalci, a bi za več let zastrepila zemljo, ptice in druge živali. Kmetje obupujejo in za pustošenje krivijo kmetijsko svetovalno službo, ministristvo itd. Prave rešitve ne najde nobeden. Morda pa so povečane- mu številu mišjega zaroda krive od lova zdesetkane ujede in lisi- ce?

od tu in tam

GOLIŠČE

Kraj je dobil 6 km dolgo in 3,5 metrov široko asfaltirano pot, ki ga povezuje z Jevnico. Denar za naložbo, vredno 40 milijonov tolarjev, so v celoti zbrali krajanj. Minili so torej časi, ko so ljudje raje hodili v dolino peš, kot da bi se vozili po luknjah in skalah.

JANČE

V tej in v treh okoliških vaseh se že desetletja potegujejo za gradnjo ceste in vodovoda, vendar zaman. Petindvajset kilometrov

oddaljeni od prestolnice še vedno nosijo domov vodo na hrbtu. Cesto so sami popravljali, saj občina njihovega početja ni podprla. Mladi zapuščajo naselja in se selijo v dolino.

KOKRA

Deset kilometrov dolga vas (80 hiš) je v slabem letu dobila nov, dvajset metrov dolg in štiri metre širok most čez Kokro. Stal je šest milijonov SIT, plačal ga je sklad stavbnih zemljišč. Kokršani se lahko pohvalijo, da so s prostovoljnimi delom obnovili fasado cerkve in uredili nove parkirne prostore. Bogatejši so tudi za 110 kvadratnih metrov veliko mrliško vežico ter čajni bife in sanitarije ob njej. Naložba je vredna 6,5 milijona SIT.

KOZJANE

Majhna vasica v Brkinih, do katere vodi slabo vzdrževana ozka asfaltna pot, je tik pred izumrtjem. Pred dvajsetimi leti so kozjanski fantje iz Bosne in Dalmacije pripeljali neveste in

(Stuttgart) Miklavž je znova obiskal svoje prijatelje.

naselje je oživelo. Ko so otroci iz mešanih zakonov odrasli in šli po svetu, je življenje spet zamrlo. Kraj je zelo odročen in pozimi zaradi snega tudi po teden dni odrezan od sosednih vasi. Od vsega 36 hiš jih je naseljenih samo še šest!

LENDAVA

Novembra je bil izročen prometu 24 km dolg odsek ceste Lendava-Počehova. Vrednost naložbe je bila 1,6 milijarde tolarjev. Cesto so razširili od 6 na 7 metrov, napravili bolj odprte zavoje, vzpone pa položnejše, tako da zdaj magistrala lahko prenese hitrejši promet.

MARIBOR

Mariborske mlekarne letno odkupijo 47 milijonov litrov mleka od 3.300 dobaviteljev. Lani so naredili 15 milijonov kozarčkov mlečnih napitkov in smetane, 11 milijonov litrov pasteriziranega mleka, v sire pa predelali 6 milijonov litrov mleka. Na razstavi sirov v Hopfgartnu so sirarji iz 22 držav predstavili 273 vrst sira. Od slovenskih razstavljalcev je komisija

vsa odličja prisodila Mariborskim mlekarnam, kar ni čudno, saj več kot polovico odkupljenega mleka spada v prvi kakovostni razred.

MORAVSKE TOPLICE

Zdravilišče je čedalje bolj obiskano, zlasti je veliko tujih pacientov, ki iščejo čim bolj domače okolje. Zato so s trstiko pokrili 11 bungalovov. Slamnate strehe so v svetu in pri nas redkost. Za en sam krov potrebujejo slamo s 40 arov njiv; stroški kritine in dela dosežejo 800.000 tolarjev. Pričakujejo, da jim bo številnejši obisk turistov naložbo obilno obrestoval.

MURSKA SOBOTA

Poročajo, da je bilo "Mikloševo senje" letos daleč najbolj pisan sejem v Murski Soboti. Na dveh glavnih ulicah in trgu se je ob natrpanih stojnicah z robo in ljudmi dalo kupiti lesne in lončene izdelke, obutev in obleko, tehnično blago pa seveda jedačo in pijačo (zlasti kuhano vino in klobase). Bil je lep družabni dogodek, saj je bilo dobro poskrbljeno za zabavo.

PLANINA PRI JEZERU

Koča na Planini pri Jezeru (Bohinj) je bila izbrana za najprijetnejše planinsko postojanko v Sloveniji. Dobila je namreč največ glasov med več kot dva tisoč udeleženci akcije, ki jo je pripravil časnik Delo.

ROVTE

Malo je primerov, da neka vas dobi iz štiriletne šole osemletko. To se je konec novembra dogodilo v Rovtah. Prva ljudska šola je bila postavljena 1879 in je služila namenu do 1973. Kmalu so zgradili novo, ki pa je bila premajhna in neustrezna - učenci višjih razredov so se še naprej vozili v

Logatec. Krajanji so se odločili, da s samoprispevkom sezidajo novo. Vredna je bila več kot 2 milijona DEM; v njej je prostora tudi za knjižnico, glasbeno dejavnost in vrtec. Po krajši slovesnosti jo je blagoslovil ljubljanski nadškof, predstavnica države pa je simbolično pozvonila k prvi učni uri.

ŠENTVID PRI LJUBLJANI

Ob koncu prvega dela obnove Zavoda sv. Stanislava so na njegov vodstvo in študentje pripravili akademijo. Slavnostni govornik je bil rektor ljubljanske univerze. Poudaril je pomen šole za vzgojo mladine v zrele osebnosti. Kulturnemu delu je sledil ogled nove telovadnice (z umetno plezalno steno), razstave kiparskih del in muzejske dejavnosti zavoda.

VERŽEJ

Okoli Babičevega mlina na Muri je vedno dovolj turistov, ki ogledujejo redko znamenitost ali pa kupijo dobro moko. No, tudi ta mlin ni več "ta pravi", saj je na vodi samo pogonsko kolo, ki prek dolge jeklene vrvi poganja na obrežju postavljene mlinske stroje. Pred štirimi leti je pravi mlin pogoltnila podivjana reka. Turistične organizacije in občina so se potrudili in postavili pogonski del nekdanjega mlina na vodi.

ŽIROVNICA

Sedem let je trajalo, da so nabrali dovolj sredstev za odkup in obnovo 400 let stare hiše, v kateri se je rodil Prešernov prijatelj in duhovni oče revije Kranjska čbelica Matija Čop. V hiši so uredili spominsko sobo. Skoraj polovico (7 milijonov SIT) vsote so zbrali učenci po vsej Sloveniji. Slovesno odprtje Čopove domačije je bilo 2. decembra ob navzočnosti predstavnikov kulture in oblasti.

vrenje v slovenskem kotlu

ZMAGOVALCI IN PORAŽENCI VOLITEV 1994

Čeprav občinske volilne komisije še niso preštele komisije še niso preštele vseh glasov, se že kažejo obrisi novega razmerja političnih sil v Sloveniji. Tudi na letošnjih volitvah je zmagala skupina strank, ki so se ustanovile v času slovenske pomladi, medtem ko so stranke, ki izvirajo iz komunističnega režima, dobile manj glasov.

LDS ne priznava poraza

Največja poraženka letošnjih volitev, Liberalna demokracija Slovenije, je uspeh dveh strank (ZL in SDSS) komentirala kot nadaljnjo polarizacijo slovenskega političnega prostora, kar naj bi bilo slabo za Slovenijo, posebej pa za sredino, v kateri se prepoznava LDS. Sicer pa ta stranka šteje za volilni uspeh dejstvo, da je v prvem krogu dobila devet županov, v drugi krog pa se je uvrstilo 39 njenih kandidatov.

Ponarejene volitve v Ljubljani?

Predsednik Socialdemokratske stranke Slovenije Janez Janša je

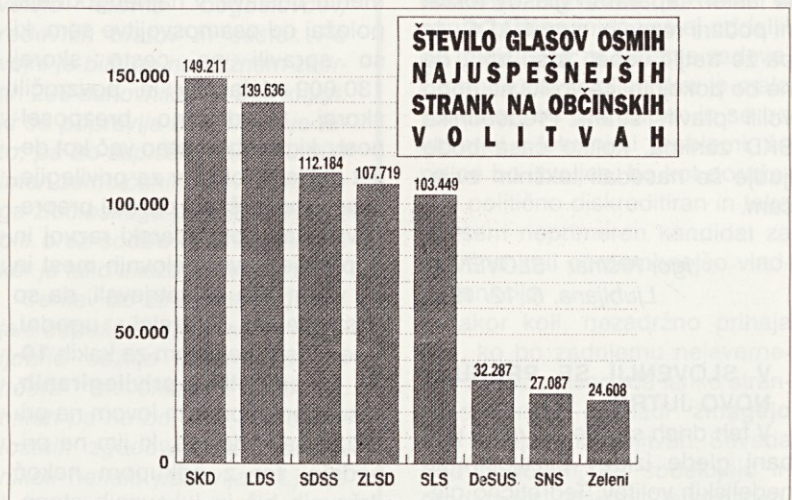
bil vesel izidov volitev v občinske svete in za župane, saj pomenijo nesporno zmago strank slovenske pomladi. Po njegovih ugotovitvah sta SKD in SLS obdržali zaupanje volilcev, ponekod pa sta svojo priljubljenost celo okrepčili. SDSS je pridobila glasove doslej neodločenih volilcev, volilcev razpadlih strank in tistih strank, ki so se pridružile LDS. Slednja naj bi na volitvah izgubila predvsem zato, ker so se novi državljani ustrašili gesla "Več Slovenije" in oddali glasove Združeni listi.

Kljub temu pa je Janša prepričan, da je v noči na ponedeljek prišlo do volilne goljufije in bo zahteval vnovično preštevanje glasov v ljubljanski občini. Potem ko je okoli polnoči kazalo, da bo SDSS dosegla prvo mesto in prek 20 odstotkov glasov v ljubljanskem mestnem svetu, se je

pokvaril računalnik. Jutranji izidi pa so pokazali nekoliko drugačno politično razmerje: SDSS je padla iz 20 na 18 odstotkov, dr. Dimitrij Rupel (LDS) je v naglici skočil s 26 na 29 odstotkov, dr. France Bučar (neodvisni) je padel s 27 na 26 odstotkov, dr. Jožeta Kušarja (SKD) pa je nenadoma prehitel dr. Lev Kreft (ZL). Janša je prepričan, da v tako kratkem času ne bi smelo biti tako velikih sprememb.

SKD dosegla več od pričakovanih

Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle na včerajšnji tiskovni konferenci ni skrival navdušenja, saj naj bi stranka dosegla več, kot so pričakovali. Zlasti dobro se je odrezala v Kanalu, rojstnem kraju njihovega prejšnjega tajnika, kjer je dosegla 34 odstotkov glasov za

Po 809.582 pregledanih glasovnicah v 130 občinah s proporcionalnim sistemom so Slovenski krščanski demokrati (SKD) še vedno na prvem mestu. Zbrali so 149.211 glasov (18,43%). Liberalna demokracija Slovenije (LDS) je zbrala 139.636 glasov (17,25%), Socialdemokratska stranka Slovenije (SDSS) 112.184 glasov (13,86%), Združena lista (ZLSD) 107.719 glasov (13,31%), Slovenska ljudska stranka (SLS) 103.449 glasov (12,78%), Demokratična stranka upokojujencev (DeSUS) 32.287 glasov (3,99%), Slovenska nacionalna stranka (SNS) 27.087 glasov (3,35%) in Zeleni Slovenije 24.608 glasov (3,04%). Stranke slovenske pomladi so skupaj zbrale kar 49 odstotkov glasov.

občinski svet. Več kot 30 odstotkov pa so dosegli še v Šentilju, Krškem, Škocjanu, Sevnici in Svetem Juriju. Strankin uspeh je predsednik pripisal dobrim kandidatom in dobremu programu, ki je bil pripravljen za občinske volitve. Kampanja proti SKD ni uspela, zlasti ne državno obarvane kritike glede strankine zunanje politike. Uspelo pa ni niti nacionalistično geslo "Več Slovenije."

Po besedah Lojzeta Peterleta je izid območnih volitev dobra projekcija za državne volitve. Ugotovil je, da se priljubljenost SKD na vsakih volitvah povečuje, medtem ko pri strankah z enkratnim uspehom, kot sta SNS in LDS, ta priljubljenost pada. Po Peterletovem mnenju so območne volitve pokazale premik v smeri novih strank, zanimivo pa naj bi bilo tudi dejstvo, da je Združena lista uporabila lasten aparat in glasov tokrat ni podaril rezervni stranki LDS. Je pa že tretjič uspel "stari trik", da ne bo pokojnin, če volilci ne bodo volili "pravih" strank. Predsednika SKD zanima, koliko časa bodo ljudje še nasedali takšnim zvijačam.

Igor Kršinar - SLOVENEK
Ljubljana, 6. 12. 1994

V SLOVENIJI SE PREBUJA NOVO JUTRO

V teh dneh se vse vrti okoli ugotovitev glede izidov bližajočih se nedeljskih volitev. Teoretično gledano bo vsak rezultat pod 33,3 odstotka za LDS, vsak rezultat pod 15 odstotkov za Združeno listo privilegiranih dobrovoljnejšev in vsak rezultat pod 13 odstotkov za Jelinciča pomenil **poraz neokomunističnega bloka** na lokalnih volitvah. Zaradi možnih manipulacij, ki jih predstavljajo na teh volitvah nastopi DESUS (tako

imenovana Demokratična stranka upokojujencev Slovenije), nekakšni še neregistrirani novi Zeleni (Zelena alternativa Iva Ferbežarja, ki je bil vedno blizu LDS), v nekaterih občinah SOPS ali delo Demokratska stranka in nekatere formalno neodvisne, v resnici pa zelo odvisne liste v posameznih občinah, pa praktično z gornjim izračunom ne bo mogoče ugotoviti povsem realnega izida. Zato bo realnejše sešteti glasove, ki jih bodo dobile SDSS, SLS, SKD, Zeleni in Narodni demokrati in na podlagi tega presoditi novo razmerje političnih sil v Sloveniji.

Ta presoja bo povedala, ali bodo v Sloveniji v prihodnosti še naprej vladale politične sile, ki so nosilke korupcije in pragmatizma, pri katerem cilj posvečuje sredstva oziroma tisti, ki so Slovenijo v zadnjem letu v mednarodnem merilu postavili v najneugodnejši položaj od osamosvojitve sem, ki so spravili na cesto skoraj 130.000 delavcev in povzročili skoraj 15-odstotno brezposelnost, ki porabijo letno več kot deset milijard tolarjev za privilegije, ki so z oderuški obresti preprečevali naš gospodarski razvoj in odpiranje novih delovnih mest in ob vsem tem še zatrjevali, da so gospodarski kazalci ugodni. Ugodni so predvsem za kakih **10- do 15 odstotkov privilegiranih**, ki so z brezobzirnim lovom na privatizacijske deleže, ki jim ne pripadajo, ter z odkupom nekoč državnih hiš in luksuznih stanovanj za smešno nizko ceno bolj ali manj nezakonito obogatili čez noč.

Pri vsem tem so s političnimi čistkami v Slovenski vojski v varnostno zelo zapletenem položaju močno zmanjšali našo obrambno sposobnost. Kljub v preteklosti zelo dobrim stikom s Pentagonom smo pred dnevi dočakali, da

kdo krši ustavo republike slovenije

Letošnji začetek adventa, ki je v Cerkvi čas pričakovanja in pripravljanja na božične praznike, je na Slovenskem zaznamovan še z enim drugim dogodkom: s pripravo na območne volitve, ki bodo potekale na Miklavževo nedeljo.

Cerkev spodbuja ljudi k obojemu: k osebni življenju iz vere in k dejavnemu življenju po veri na vseh področjih, tudi na političnem. Zaradi svojega že skoraj dvatisočletnega poslanstva ima katoliška Cerkev v vseh državah izjemno moralno težo, ki je ne spoštujejo in upoštevajo samo katoličani, temveč tudi drugi, drugače verni ali neverni, prav tako pa tudi državne oblasti in njeni predstavniki. Tako je v vseh demokratičnih zahodnih državah. Zdi se, da nekatere politične sile v Sloveniji tega nikakor ne morejo sprejeti in zato v zadnjem času žolčno napadajo stališča Cerkve in njene najvišjega vodstva. Zakaj?

*Tako kot ob prejšnjih volitvah sta tudi letos **komisija Pravičnost in mir pri SŠK in Slovenska škofovska konferenca** na javnost naslovili posebni izjavi pred volitvami. Prvo smo v DRUŽINI objavili v 45. številki, izjavo Slovenske škofovske konference, ki jo je podpisal njen predsednik, nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar, pa v prejšnji številki. Škofje v njej opozarjajo na pomembnost območnih volitev in spodbujajo ljudi, naj se kljub nezdravemu političnemu ozračju in številnim razočaranjem ob dejstvu, "da krivice in nepravilnosti tudi po demo-*

kratičnih spremembah še ostajajo", volitev udeležijo in trezno premislijo, koga bodo volili. O kandidatih naj se dobro informirajo in pri tem naj ne bodo pozorni samo na njihove programe, temveč tudi na njihovo dosedanje ravnanje. **"Naš glas naj podpre tiste ljudi, ki so s strokovnim in etičnim delom dokazali, da svoje znanje na pošten in nesebičen način namenjajo na rast splošne blaginje."**

Napadov na Cerkev, ki so si jih na račun obeh izjav dovolili predsedniki nekaterih političnih strank, zlasti ZLSD in LDS, ni mogoče razložiti drugače kot z bojevitim ateizmom iz povojnih revolucionarnih časov, kjer je bila Cerkev dežurni krivec za vse, kar je oviralo gradnjo socializma in brezrazredne družbe. Stranke, ki za domače potrebe iz ideoloških razlogov grobo napadajo najvišje cerkvene predstavnike in Cerkev očitajo, da krši ustavo, pred svetom pa se delajo demokratične in strpne do drugačnih usmeritev, niso verodostojne in ne zaslužijo podpore demokratično usmerjenih volilcev. S takšnim ravnanjem, žal, samo še bolj dokazujejo, da v resnici niso prekinile s preteklostjo in da je njihova demokratičnost samo navidezna.

Katoliška Cerkev na takšne nizke napade ne bo odgovarjala. Prav tako se ne bo vmešavala v strankarske prestižne boje za politični vpliv. To je stvar politike, v kateri pa morajo za vso odgovornostjo sodelovati tudi verniki, se pravi člani Cerkve. Njim sta v prvi vrsti namenjeni tudi omenjeni izjavi cerkvenega vodstva.

Oznanjevanje evangelija nalaga Cerkvi dolžnost, da daje moralne sodbe o vseh pomembnih dogodkih družbenega življenja, od katerih je odvisna vsestranska blaginja ljudi in prihodnost slovenskega naroda, torej tudi o volitvah. Tako uči družbeni nauk Cerkve, takšno je učenje papeža v Rimu, tako delajo tudi vsi škofje drugod po svetu.

Katoliška Cerkev na Slovenskem je tako učila tudi v preteklosti, tudi v času komunistične revolucije in totalitarnega režima. Kdor je prebral knjigo Palme mučeništva, ki jo je nedavno izdala Mohorjeva družba iz Celja, je lahko videl, kakšno ceno je za svojo držo plačala Cerkev. Zaradi komunističnega nasilja je izgubilo življenje 83 duhovnikov, poleg njih pa tudi veliko število bogoslovcev, redovnih bratov in sester. Po vojni je bilo po nedolžnem zaprtih 236 duhovnikov. V Beli knjigi, ki se pripravlja za prihodnje leto, pa bo zapisanih nad 10.000 imen zamolčanih žrtev povojnega zločinskega pokola. Ubiti so bili brez sodbe in brez milosti, ker je tako ukazala Partija.

Cerkev bo še naprej zagovarjala odpuščanje, spravo in miroljubno sožitje vseh sinov in hčera slovenskega naroda, hkrati pa ne bo, tudi zaradi žalostnih zgodovinskih izkušenj, nikoli nehala ponavljati: Ljudje božji, dobro premislite, katere kandidate boste volili. Pri tem ne upoštevajte samo njihovih besed, ampak tudi njihovo dosedanje ravnanje! Takšno držo ji nalaga zvestoba evangeliju, omogoča pa demokratična ustava.

Janez Gril - DRUŽINA
Ljubljana, 4.12.1994

je obrambno ministrstvo ZDA prej podpisalo sporazum s Hrvaško kot pa s Slovenijo. Vse to so rezultati zgodbe o uspehu sedanje vlade.

Edino, kar je predsednikoma Kučanu in Drnovšku v tem času dobro uspevalo, so **zakulisne igrice in spletke**, v katerih nista oklevala z žrtvovanjem državnih interesov v osebno oziroma strankarsko korist.

Najlepši dokaz za to trditev so zapleti v zvezi s podelitvijo mandata za pogajanje o pridruženem članstvu EZ. Drnovšek pa ni okleval niti, ko je šlo za spletkarjenje proti lastnim podpornikom in članom vodstva LDS. Danes je vsej Sloveniji, razen morda neposredno prizadetemu, že jasno, da je Drnovšek predlagal Rupla kot kandidata za ljubljanskega župana predvsem zato, da bi ga kot **stalnega nergača spravil iz svoje bližine** in za vselej oddaljil od ministrstva za zunanje zadeve. Če bo Rupel izvoljen (kar je malo verjetno), bo pač župan in se bo ukvarjal z lokalnimi problemi, če pa ne bo izvoljen, bo kot poraženec politično diskreditiran in tako povsem neprimeren kandidat za kakršno koli pomembnejšo vladno funkcijo.

Kakor koli, nezadržno prihaja čas, ko bo zadnjemu nejevernemu Tomažu jasno, da lahko stranke slovenske pomladi **zmagajo** tudi na državnih volitvah. Seveda pod pogojem, da sodelujejo in predstavijo jasno alternativo. Takoj po 4. decembru si je treba vzeti čas, presoditi nastali položaj, pozabiti stare zamere in skleniti trden dogovor o sodelovanju. Možnost imamo. In zgodovina nas bo presojala po dejanjih, ne po namerah ali izgovorih.

JANEZ JANŠA, SLOVENEK
Ljubljana - 2.12.1994

vaše misli

Slovenska demokracija!

Ugled Slovenije v svetu postaja iz dneva v dan slabši, namesto da bi stopali po stopnjah prave demokratične države, se iz dneva v dan čedalje bolj in globlje utapljamo nazaj v Balkan. To si želi večina poslancev v državnem zboru s Školčem na čelu! On je bil eden od tistih komunistov, ki so bili močno proti osamosvojitvi Slovenije, danes pa je predsednik državnega zbora. To je bilo želja samega Drnovška in celotne komunistične Združene liste in poslancev LDS. Tako jim je do zdaj vse uspelo, kar so načrtovali. Vrgli so Janšo, sledila sta Bizjak in Peterle, ta je bil že vnaprej "tempiran", da bo sam odstopil. Izstop SKD iz koalicije bi za Slovenijo pomenil, da smo zopet tam, kjer smo bili 50 let, pod popolno prebar-

vano komunistično vlado. O vseh teh notranjepolitičnih polemikah pišejo dovolj v tujih časopisih. Zato nastajajo težave Slovenije pri pridobitvi mandata za pridruženo članstvo v Evropski zvezi. Vsekakor bo čas prinesel, kar si je Slovenija zaslužila.

Ko sem leta 1980 ilegalno obiskal svoje sorodnike v Loškem Potoku, sem zvedel, da ni bilo dovolj, da so komunisti po končani 2. svetovni vojni zverinsko pobili skoraj vse moške in njihove svojce, temveč se je v letu 1979/80 dogajalo tudi to, da je hodila babica po tistih hišah, iz katerih so bili očetje in svojci pobiti v Kočevskem rogu. Prepričevala jih je, da ne smejo imeti preveč otrok, da se ne bi preveč razmnoževali in da se morajo moški sterilizirati! Tako rekoč, otroci pokojnih domobrancev so nezaželeni; če bi jih bilo iz dneva v dan več, bi postali nevarni.

Leta 1983 sem bil spet ilegal-

no doma in za vse svete, da vam bo lažje na dan mrtvih 1. novembra, obiskal grob svojega strica, ki je bil pokopan za Cvingarjem na Britofu v Ribnici. Stric je bil žrtev komunističnega nasilja, ubit v Jelen Dolu. Ko sem prižgal na zelenici 3 sveče ter zmolil Očenaš, se je kmalu za menoj pojavil mlad udbovec, ki je brnil sveče, da so zletele po travi, in mi dejal, naj se hitro poberem od tu, sicer bom imel težave s policijo! To se je zgodilo dopoldne, ko so komunisti polagali vence na grobnico padlih partizanov, ti pa so bili pokopani na pokopališču! Še isti mesec sem si z znancom ogledal eno od slovenskih komunističnih morišč Kočevski rog, saj je on vedel za vsa brezna, jame, kjer so bili zverinsko pobiti moški, otroci z materami, starčki in dekleta, nekatere jame so prav ob poti, ki pelje proti Bazi 20. In za vse te zverinske povojne umore je kriva slovenska komunistična elita: Kardelj, Maček, Popit, Ribičič... Žalostno je, da slovenska vlada še do danes ni asfaltirala 8 km ceste od Kočevja do Roga. Če bi bili tam pobiti partizani, bi bila cesta in parkirni prostori že zdavnaj urejeni. Podobno se dogaja s komisijo, ki raziskuje in išče krivce povojnih pobojev, saj je popolnoma brez moči. Ne podpirata jo ne policija ne sodstvo, ki je na strani "morilcev" in jih varuje z vsemi mogočimi zakoni! Tako se še vedno lahko svobodno sprehajajo povsod in poleg tega prejemajo še visoke penzije ter se hinavsko posmehujejo Pučnikovi komisiji. Kako dolgo še, sprašujem tov. Kučana, Drnovška, policijo in sodnike, kaj mislite vi o tem? Morda pa raje tiščite glave v

Pogled na Triglav in Staro Fužino v Bohinju (foto: M. Kambič)

pesek kot vedno, kadar pride čas odločitve.

Lep pozdrav.

*Franz Svaiger,
Grafingerstr. 52, 81671
München bei Michael Grill*

PROTEST

Predsednik ZLSD Janez Kocijančič je na tiskovni konferenci stranke 26. oktobra 1994 med drugim dejal: "...da bi se stari gospodje iz Argentine in ZDA morali vrniti domov in pustiti sodobno Slovenijo brez svojih travm..." (Delo 27. oktobra 1994)

Te besede se nanašajo na obdobje druge svetovne vojne v Sloveniji, za Slovence tako zelo tragičen čas, ki še ni nepristransko raziskan in zgodovinsko ovrednoten. Samo pravična ocena preteklosti je temelj za mir v prihodnosti, ne pa novo preganjanje, ki si ga, kot kaže, želi predsednik Združene liste socialnih demokratov.

Kocijančičeva izjava je nevarna, nedemokratska, nepoštena, nesramna in nedopustna!

Kocijančič je priznal, da povzroča drugačno stališče Združeni listi, ko gre za dogodke iz slovenske polpretekle zgodovine, travmo in ji ne pusti svobodno živeti. Slovenski komunisti in njihovi nasledniki bodo torej lahko živeli svobodno in brez travm šele tedaj, ko bodo poslali nazaj v tujino vse nezaželene "gospode". Zato nas upravičeno skrbi, kaj Janez Kocijančič oziroma stranka, ki jo zastopa, namerava storiti, da bo zopet dosegla "svojo svobodo"; morda nove Teharje, nov Rog, nove travme?

Večina Slovencev doma po drugi svetovni vojni ni trpela

zaradi ljudi, ki jih ZL oziroma Janez Kocijančič zdaj pošilja nazaj v tujino, marveč zaradi komunistične diktature; zato je izjava nepoštena. Nesramna in nedopustna pa je zato, ker so te Slovence komunisti enkrat že pregnali in jih oropali pravice do domovine in človeškega dostojanstva. Kocijančič zastruje ideološki prepir in ga postavlja pred človeka in človekovo identiteto, ki izvira iz naroda in domovine. Njegove zgodovinske dogme so mu vredne več kot človekovo dostojanstvo in pravica do domovine njegovih političnih nasprotnikov.

Kocijančič je to izjavil, ko je govoril kot predsednik ZLSD na njihovi tiskovni konferenci, torej tudi v imenu stranke, zato sprašujemo vse komuniste in njihove somišljenike, ali se z njo res strinjajo?

Pozivamo varuha človekovih pravic, da posreduje in omogoči, da bodo lahko vsi Slovenci kljub ZLSD imeli svoje mesto v domovini.

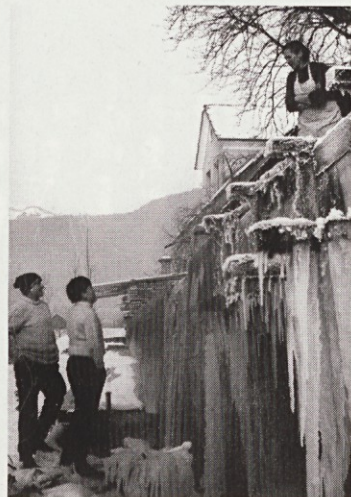
Od predsednika države pričakujemo, da se bo, še posebej, ker je član ZLSD, odzval in nastopil kot predsednik vseh Slovencev.

Izjava Janeza Kocijančiča je breme in velik madež za slovensko demokracijo. Zato pozivamo vse Slovence doma in po svetu, da protestirajo proti njegovim nedemokratskim in nedopustnim izbruhom.

1. BUTINAR Jadran, Francija
2. COF Emil, Argentina
3. ČESNIK Silvester, Francija
4. prl. ČRETNIK Nace, Francija
5. DEBELJAK Tine, Argentina
6. ing. DOBOVŠEK Jernej, Argentina
7. mag. DOLINAR Lojze, Avstrija
8. arh. EILETZ Marjan, Argentina
9. FALEŽ Cvetko, Avstralija

10. FINK Božidar, Argentina
11. fr. GORJUP Tone, Avstralija
12. GUŠTIN Ciril, Francija
13. INDIHAR Maximilian, Nemčija
14. KOLARIČ Rudi, ZDA
15. dr. KORŠIČ-ZORN Verena, Francija
16. dr. LANGO Silvester, ZDA
17. LOBODA Marjan, Argentina
18. LOŽAR Marjana, Francija
19. LOŽAR Janez, Francija
20. RETELJ Martin, Francija
21. REZELJ Lojze, Argentina
22. dr. ROESMANN Mate, ZDA
23. dr. ROLIH Hilarij, ZDA
24. SKERBEC Jože, Argentina
25. SUTLIČ-BANDELJ Eva, Francija
26. ŠIMC Jože, Francija
27. TERSEGLAV Jurij, Nemčija
28. prof. VALANT Ciril, Francija
29. VALANT Klara, Francija
30. VALANT Therese, Francija
31. fr. VALENTIČ Bazilij, Avstralija
32. prof. VIVOD Tine, Argentina
33. arh. VOMBERGER Jure, Argentina
34. dr. ZDEŠAR Janez, Nemčija
35. dr. ZOREC Janez, Francija
36. Slovenski izseljenski duhovniki v zahodni Evropi

Prijazen pogovor ob ledenih svečah (foto: M. Kambič)

janez cigler

sreča v nesreči

Posebno je več reči naročil Svetinu in Ludviku. Konji so ga napreženi že čakali pred hišo. Ko vse opravi, reče: "Zdaj grem, še škatlico s cekini vzamem, da plačam blago, ki sem ga že prejel." Pa kako se zavzame, ko odpre miznico: škatlice s cekini ni bilo. Išče in išče, ni je najti. Vpraša Ludvika, vpraša Svetina, kje bi bili cekini, nobeden nič ne ve. Stari Teodor se jezi in pravi: "Že nobenega ni bilo snoči pri meni. Preden sem

šel spat, sem cekine v to miznico dal in jo zaklenil, potem ni bilo nikogar k meni; cekinov vendarle ni, v zemljo se niso vdrli, nekdo jih mora imeti."

Ne da bi Teodor komu kaj rekel ali koga dolžil, pošlje Ludvika v vojašnico in prosi častnika, da naj precej pride s šestimi vojaki deželske pravice, kakor so jim Kranjci "štrikarji" rekli, Francozi pa jim pravijo žandarmi. Ko vojaki pridejo, reče Teodor častniku: "Dobro vam bom plačal, poskrbite, da se tat najde; nocoj ponoči mi je bila ukradena škatlica, polna cekinov." Častnik ukaže hitro obstopiti hišo in varovati, da nihče ne ven ne noter ne pojde, in pravi; "Zdaj bomo najprej doma vse preiskali; če se najdejo, bomo tatu kmalu imeli; če nič ne najdemo, ga bomo sledili drugod, ne bo daleč."

Preden začnejo preiskovati, pokliče Teodor vse svoje služabnike, ženske in moške, kar jih je imel pri hiši, in jim reče: "Med vami so ukradeni cekini. Vdaj se, kdor jih je vzel, nič

hudega se mu ne bo zgodilo, očitno obljubim. Še je čas, pripoznaj, kdor jih ima, dokler ne začnemo iskati! Pri katerem jih najdemo, gorje mu bo; saj veste, kako grozne in ostre so naše postave za tako nezvestobo." Vse molči, kar besede ni slišati. Teodor reče dalje: "Nerad vidim, da bi kdo iz moje hiše moral biti očitno kaznovan. Še je čas, vsakega še posebej povprašam, če ve kaj za cekine." Od prvega do zadnjega so odgovorili drug za drugim: "Jaz sem nedolžen."

"Božja roka me je zadela, kako je to mogoče?"

Zdaj začno preiskovati, vsak je moral odpreti svojo skrinjo, vojaki so zvesto iskali. Ko pridejo do Svetinove skrinje, zmečejo vsa oblačila ven, kar, glejte, na dnu Svetinove skrinje je bila škatlica s cekini. Svetin obledi, z rokami vkup udari in pravi: "Božja roka me je zadela, kako je to mogoče? Jaz jih nisem vzel." Vsi so se prestrašili in užalostili, ker so Svetina radi imeli in šteli za zvestega. Žandarmi so ga precej vklenili in odpeljali v ječo.

Več kot pol leta je Svetin zdihoval v temni ječi, obložen s težkim železjem, na rokah in nogah vklenjen. Sodniki so ga velikokrat izpraševali in očitno sklepali, kako in koliko kazni bi mu prisodili. Na Francoskem je bila in je še zdaj navada, vsakega hudodelnika očitno soditi, da vsak sme iti poslušat. Pri vsakem spraševanju in sklepanju Svetin ni drugega odgovoril kakor te besede: "Gospodje, sodite me, kakor hočete, nedol-

(Nizozemska) Slovenski mešani zbor "ZVON" ob 65-letnici zelo uspešnega in aktivnega delovanja

žen sem; cekine ste res v moji skrinji našli, kako pa so noter prišli, ne morem vedeti; zvedelo se bo gotovo, če prej ne, na sodni dan; vzela jih nikoli nisem." Sodniki ga pregovarjajo, naj obstoji, naj pripozna, kazeno bo manjša; veliko huje bo, če bo zmerom tajil in se nedolžnega delal. Svetin je nato vselej rekel: "Sodite, kakor hočete, nedolžen sem." Svetina so v ječi ostro držali, pa ni bil tak kakor drugi jetniki, da bi bil rotil, preklinjal in hudo privoščil svojim sovražnikom, ampak pridno je molil in vedno zdihoval, rekoč: "Dobrotljivi Bog, ti vidiš moje srce, samo Tebi je znana moja nedolžnost. Tvoja volja naj se zgodi nad menoj." Taka srčna molitev in nedolžno srce je Svetina trdnega storilo, da je hudo ječo voljno trpel in srčno pričakoval svoje obsodbe.

VI

Svetin k smrti obsojen

V osmem mesecu Svetinove ječe so se sodniki zadnjikrat zavoljo njega v očitni sodnišnici zbrali, da bi o njem sklepali. Sodba je iztekla, obsodba je bila Svetinu prebrana vpricho veliko ljudi, med katerimi je bila tudi Teodorova hči. Obsodba pa je bila taka: "Janez Svetin je zavoljo velike tatvine in nezvestobe obsojen k smrti, da mu bo s sekuro glava odsekana. Zavoljo njegove nevhvaležnosti pa, ker je tatvino storil svojemu gospodarju in svojemu dobrotniku, in zavoljo trdovratnosti, ker svoje pregrehe noče obstati in priznati, mu bo prej odsekana desna roka, potem šele glava."

(Francija) Sestra Marie Agnes Vrečko s svojo mamo

Ko je Svetin to obsodbo slišal, ga je obšla smrtna bridkost. Skoraj je omedlel od strahu; ves prepaden ni vedel, kam bi oči obrnil. V sodni hiši je bila na steni podoba Jezusa, na križ pribitega, pred katero so prisegli, kadar je bilo prisegati treba. V to podobo milo pogleda in v srcu reče; "O Jezus!

"Sodite, kakor hočete, nedolžen sem."

Ti si zame veliko več prestal, ki si bil bolj čist kot sonce; tebi k časti hočem svojo muko pretrpeti. Ti sam veš, da sem nedolžen v tej reči, v kateri me sodijo. Daj mi milost, da ne omagam, ampak do konca v tvoji ljubezni stanoviten ostanem. O Jezus, kmalu upam k tebi priti."

Vsi ljudje, ki so pri obsodbi zraven bili, so zdihovali, vsem se je smilil. Orožniki odpeljejo Svetina nazaj v ječo. Tri dni je

imel odloga, da se k smrti pripravi. Dali so mu spovednika, pobožnega meniha, ki je podnevi in ponoči pri njem bil, ga tolažil in k smrti pripravljaj. Med drugim ga je dobri pater tudi opominjal in mu prijazno rekel: "Ljubi moj Svetin, zdaj vidiš, da moraš umreti; blizu je tvoja zadnja ura, tvojega življenja ure so štete. Prosim te, stori čist račun z Bogom. Skoraj boš stopil pred božjega sodnika Jezusa Kristusa; spoznaj svojo pregreho, ne taji več, da z grehom ne pojdeš s tega sveta. Ne bodi trdovraten! Zraven mi je od deželske pravice tudi naročeno, naj ti povem, da ti ne bodo roke odsekali, če svojo pregreho priznaš. Stori to, da ne boš tolike muke trpel, ker boš samo umorjen."

Svetin odgovori spovedniku z jasnim obrazom, na katerem se je očitno videla nedolžnost, tele spodobne besede: "Ljubi moj pater, duhovni oče! Ubogal vas bom, kakor me učite. Vidim, da moram umreti, je že božja volja tako. Vem, da sem v svojem živ-

ljenju večkrat Boga razžalil, vendar sem se velikih pregreh vselej skrbno varoval. In zdaj, ko sem že blizu smrtnih vrat, me nobena reč ne premore, da bi greh storil. Bojim se, z grehom obložen s tega sveta iti. Velik greh bi storil, ko bi lagal in rekel, da sem v resnici to pregreho storil, zavoljo katere sem k smrti obsojen. Že sicer v življenju sem si vselej prizadeval, čisto spoved opraviti, zdaj pred smrtjo pa bi lagal in nevredno spoved opravil? Tega me Bog varuj! Moje roke so čiste od krivičnega blaga; če mi roke in noge odsekajo, preden me umore, z grehom ne bom bolečin odvrčal. Bog mi bo dal moč, vse pretrpeti, in on, pravični sodnik, nas bo nekoč drugače sodil. Le to iz srca želim, da bi moj sovražnik, ki me je v tako nesrečo pripravil, spoznal svojo krivico in se spokoril, preden umrje.”

Tudi Teodorova hči Kristina je šla k smrti obsojenega Svetina obiskat in ga je s solzami v očeh prosila, naj prizna pregre-

ho in je ne taji. “Ljuba moja gospodična”, reče z žalostno besedo, “tega, kar nikoli nisem storil, ne morem pripoznati. Dosti, da sem tukaj tako nesrečen, od vseh ljudi zavržen, da bom moral tako zaničljivo, strašno umreti. Kaj hočete, da naj me tudi Bog zavrže? Hočete, da bi še zdaj greh delal in lagal? Dobra gospodična, povejte vašemu očetu moje zadnje pozdrave in recite, naj verjame, da sem nedolžen. Ko bom že mrtev, naj povprašujejo, kako se je to zgodilo, sčasoma bo vse na dan prišlo. Molite zame!”

Gospodična Kristina gre žalostna domov in pove očetu vse Svetinove besede. Zelo so ga užalostile in je rekel: “Oh, da se je to ravno v moji hiši moralo zgoditi. Bog nas skuša, kaj nam pomaga bogastvo, premoženje, katero nam greni življenje. Božja volja je tako; spoznati moramo, da na svetu res nikoli nikjer ni pravega, resničnega veselja.”

Kolikor je bilo ljudi Teodorove

hiše, vsi so žalovali za Svetinom, le o njem so se pogovarjali in ga milovali. Vsem se je smilil. Tudi Ludvik, skrivni sovražnik, se je silil, da bi bil žalosten, vendar je enkrat rekel: “Zdelo se mi je, da ta pritepec ne bo nič prida, nič mu nisem zaupal.”

VII

Ludvik Bodin, Svetinov sovražnik, hudodelnik, ujet

Drugi dan popoldne po Svetinovi obsodbi prideta dva gospoda obiskat starega prijatelja Teodora, ker sta slišala njegovo žalost zavoljo Svetinove smrti. Bila pa sta ta dva gospoda izmed števila tistih sodnikov, ki so Svetina obsodili. Lepo sta ga pogovarjala, da naj si te zgodbe nikar k srcu ne jemlje in sta mu rekla: “Prijatelj, kaj boš zato žaloval, saj veš, da hudobija mora biti kaznovana, pravica to ukazuje.

(Anglija) Misijonar p. Stanko Rozman ob prihodu v London

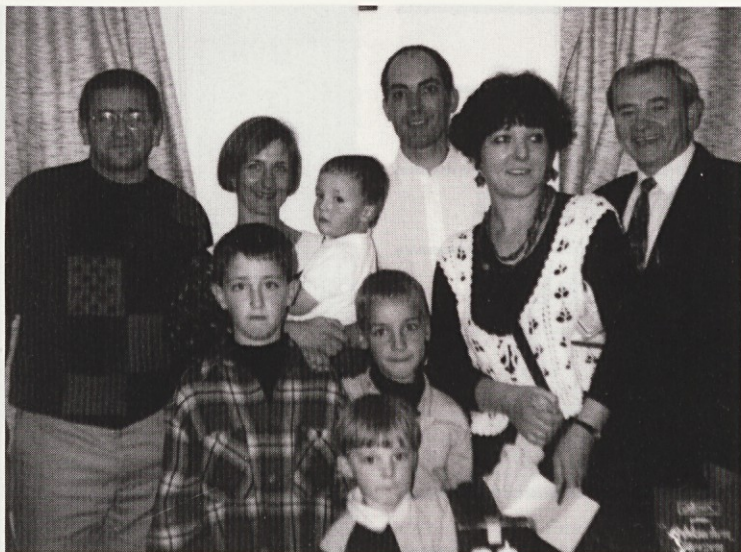
“Kaj hočete, da naj me tudi Bog zavrže?”

Ti nisi tega kriv, naše postave tako zapovedujejo, da se mora ta hudobija tako ostro kaznovati.” Teodor pridrži svoja prijatelja pri večerji, da bi se dalje z njima pogovarjal. Večerja je bila pripravljena, vsi se usedejo k mizi, le Ludvika še ni bilo. Teodor ukaže hišni krščenici, naj gre Ludvika k večerji klicat. Ona gre tiho v njegovo sobico, ker je menila, da spi, da bi ga na naglem ne zbudila. Najde ga ležati na dolgem blazinastem stolu, kateremu pravijo kanape,

pa prestrašena se ga ne upa poklicati, ker je bil enak mrliču; ves prepaden in plašen je ležal kakor v omedlevici in večkrat globoko vzdihnil in kakor v hudih sanjah o cekinih govoril. Hišna gre tih iz sobice in pove gospodarju, kar je videla. Teodor in oba njegova prijatelja vstanejo brž od mize in gredo tiho po prstih v Ludvikovo sobico. Še je bil v omedlevici, zdihoval je in večkrat te besede izgovoril: "O, nedolžni Svetin, o, peklenski cekini!" Trikrat je te besede tako izgovoril, da so jih vsi dobro slišali, a nič ni vedel, da ga kdo sliši. Eden Teodorovih prijateljev namigne, naj gredo tiho iz sobice in naj puste Ludvika pri miru. Ko prideta spet k mizi, reče tisti gospod, ki je rekel, ga pustiti: "Tiho bodita, gotovo se je božja pravica danes pokazala. Bog nedolžnega varuje; kmalu bomo kaj več zvedeli. Pustite Ludvika pri miru, da nazaj pridem."

Gospod, kateri je bil eden izmed sodnikov, gre in ko bi trenil kmalu nazaj pride in pripelje s seboj tri žandarme, pokliče zraven Teodora in onega svojega tovariša. Vsi gredo tiho v Ludvikovo sobico. Še je ležal in še so mu nekaterikrat ušle iz ust tiste besede: "O, nedolžni Svetin, o, peklenski cekini!" Sodnik ukaže orožnikom, naj Ludvika obstopijo, on stopi k njemu, ga prime za roko in ostro nad njim zakriči: "Ludvik Bodin, ti grda pošast, precej vstani in z nami pojdeš! Zvedeli smo, kaj si storil, ne boš ušel ostravi pravici, ne!"

Ludvik plane na noge pa se ves trese, ne ve, ali se mu sanja ali je resnica. Drugega ni vedel reči, kakor hitel je: "Saj grem, saj grem. Res sem jaz cekine

(Anglija) Misijonar p. Janez Mujdrica s skupino mladih ljubiteljev misijonov v Bedfordu

ukradel, res, pa sem jih skrivaj v Svetinovo skrinjo nesel. Svetin je nedolžen." Žandarmi ga zvežejo in varno odvlečejo v ječo.

"O, nedolžni Svetin, o, peklenski cekini!"

Kristina, Teodorova hči, je precej, ko so Bodina odpeljali, tekla v Svetinovo ječo, da bi mu bila povedala, kaj se je zgodilo, pa je vojaki niso k njemu pustili, ker je bilo ponoči. Prosila in prosila je, da bi smela le eno samo besedo z njim govoriti, pa ni bilo dovoljeno. Poglavar straže vendar potem reče: "Gospodična, če nimate res več kakor eno samo besedo z njim govoriti, vam dovolim, pa drugače ne kakor od daleč; blizu njega ne smete iti in vsi moramo slišati, kaj boste rekli." Kristina je bila s tem zadovoljna in je prosila, naj odpro vrata, da

ga bo od daleč mogla videti. Ko ga ugleda, mu reče od daleč: "Svetin, tvoja nedolžnost se bo pokazala prej, ko umrješ." In potem je stekla hitro domov. Ob eni čez polnoč pridejo v ječo trije črno oblečeni gospodje; Svetin je ravno sladko spal. Nedolžno srce je v najhujši nadlogi in v največji nesreči pokojno in mirno, zato ker ve, da mu bo, četudi trpi, trpljenje k večji sreči teknilo. Gospodje Svetina zbude in mu oznanijo, da je njegova smrt odložena, da zdaj še ne bo umorjen, ker morajo sodniki še enega prej izprašati zavoljo storjene tatvine. Zdaj je začelo Svetinu v srcu rasti upanje, da bo morebiti njegova nedolžnost prišla na dan. Sam pri sebi je rekel: "Morebiti se me vendar Bog usmili in me reši iz roke sovražnika. Pa naj se zgodi božja volja, zadovoljen sem, kakor Bog z mano obrne."

(se nadaljuje)

iz življenja naših župnij po Evropi

Naš 90-letnik Ivan Ožbalt - Oblačič in župnik S. Cikaneč

anglija

Še eno leto življenja naše skupnosti in slovenske katoliške misije v Veliki Britaniji je za nami. Veliko tukajšnjih rojakov se je prav v božičnih dneh spominjalo **47. obletnice** svojega prihoda na britanski otok, se pravi svoje-

ga begunstva. Tudi letos je Bog poklical k sebi nekaj zvestih članov naše skupnosti. Tako postajajo naše vrste iz leta v leto redkejše, saj že od leta 1948 ni bilo kakega večjega pritoka Slovencev v Združeno kraljevino.

Kljub vsemu so bila naša srečanja pri slovenskih mašah skozi vse leto lepo obiskana. Slovenskega dneva v **Rochdaleu** se je udeležilo nad **250**

rojakov od blizu in daleč. Upamo, da to ni bil zadnji slovenski dan.

Naš dom v **Londonu** je tudi v preteklem letu obiskalo in v njem bivalo veliko število rojakov z vseh celin. Obiskalo nas je več naših duhovnikov iz domovine in misijonarjev z vseh koncev sveta. Proti koncu leta sta našo misijo in našo skupnost počastila s svojim obiskom in z bivanjem med nami zlasti misijonarja jezuita iz **Zambije**, **pater Janez Mujdrica** in **pater Stanko Rozman**. **Pater Mujdrica** je prišel na študijski dopust in trenutno študira na univerzi v **Birminghamu**. Rad se udeležuje naših srečanj v okolici **Birminghama**. **Pater Rozman** je bil lani kar dvakrat gost našega doma. Ob svojem drugem obisku je na 2. nedeljo v novembru vodil bogoslužje za londonske Slovence v kapeli našega doma. Vse navzoče je prijetno presenetil s svojo lepo slovenščino in nadvse zanimivim opisom svojega misijonskega dela v **Zambiji**.

Naš župnik **g. Stane** pa je kot vedno v adventnem in božičnem času pridno obiskoval slovenske skupnosti po **Walesu** in Angliji, se z njimi srečeval in med njimi ter z njimi obhajal slovensko adventno in božično bogoslužje.

V imenu katoliške slovenske skup-

Zbrani na misijonskem dnevu v Bedfordu - oktober 1994

nosti vam na začetku novega leta slovenska katoliška misija in njen pastoralni svet želita in voščita vsem rojakom doma in po svetu blagoslovljeno in zdravja ter uspehov polno novo leto 1995.

avstrija

GRADEC DOŽIVLJAJI NEKEGA ORGANISTA

1.) (1946) Kmalu po drugi svetovni vojni, ko še ni bilo razmnoževalnih strojev in so morali organisti pisati note za vsak glas posebej. Tako je tudi neki regens chori pisal note pozno v noč. Ko tako piše, se oglasi iz sosednje sobe ženkin glas: "Zgubi se že enkrat spat." Možek, ki je ravno prepisoval evharistično pesem "Zdaj se zbudi duša moja...", je napisal v note za BAS namesto zdaj se zbudi duša moja, zdaj se ZGUBI duša moja.

2.) (1956) Na sestanku organistov vpraša zborovodja drugega: "Koliko pevcev imaš pri zboru? Ta mu odgovori: "Ne vem točno, koliko jih imam. Na vaje jih pride 15, na zakuske in izlet pa 20."

3.) (1952) Najbrž so za vsakega organista pevke največji problem. Dovolite mi, da navedem nekaj resničnih doživljajev.

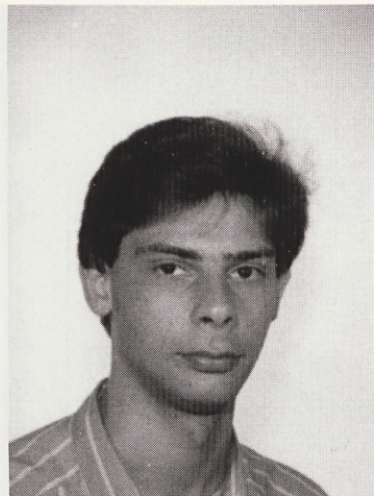
V neki fari so se pripravljali na župnikovo 25-letnico mašništva. Dogovorili so se, da se bodo za to slovesnost naučili latinsko mašo z zborom in orkestrom. Najboljša pevka v zboru je rekla z visokim glasom: "Latinske maše pa jaz ne bom pela. Je nisem še nikoli, pa je tudi zdaj ne bom." Nato je vzela svojo torbico in med vajo odšla iz sobe. Skoraj 3 mesece je ni bilo ne v cerkev in ne k vajam. Nekega lepega večera v pozni jeseni pa se je zgodilo, da je bil en pevec zadržan in je prišel uro pozneje k vaji. In kaj vidi? Pod oknom, kjer so pevci vadili latinsko mašo, stoji ta "odpadniška" pevka in poslušča, kako vadijo mašo. Ker jo je tenorist prej videl kot ona njega, se ga je ustrašila

in je morala z njim k vaji. Tako je na veselje župnika in pevcev pela pri slovesni maši.

(1961) V večjih župnijah na deželi ne pojo samo meščani, ampak tudi pevci z dežele. Tako je neka pobožna kmetica skoraj 15 let pela pri cerkvenem zboru. Imela je lep glas, a not ni poznala. Pela je vse klasične maše. Na neko navadno nedeljo se NEHOTE postavi mlajša meščanka pred njo. Ker je od takrat ni bilo več k maši in ne k pevskim vajam, je šel organist k njej in jo vprašal po vzroku njene odsotnosti. Odgovorila mu je, da kmetica ni drugorazreden človek, da bi se mlada meščanka postavila med petjem prav pred njo. Kmetica od takrat ni prišla nikoli več pet.

3.) (1955) V neki industrijski fari je bila navada, da so pri poročni maši po pridigi peli pesem AVE MARIJA. Pevka, ki je imela krasen glas (kar je bilo edino lepega na njej), je prihajala k poročni maši vedno v zadnjem trenutku, čeprav je stanovala nasproti cerkve, včasih pa celo zamudila. Organist je bil vsakokrat v škripcih, ali bo prišla ali ne. Enkrat je bilo organistu dovolj in je na svoje stroške iz bližnjega mesta najel drugo pevko. Ko je domača pevka videla mestno, se je zamislila in od takrat naprej prihajala vedno pravočasno na kor.

(1960) Neko nedeljo v aprilu je bil v župnišču dekanjski sestanek organistov. Iz velemesta je prišel novi stolni kapelnik. Za večerno mašo je vabil s približno 40 pevkami in pevci MISSE SECUNDO H. L. HASSLERJA, in sicer "a cappella". Vse bi še šlo, samo pri basih se je zatikalo. Sprva je vabil smo z basi, pozneje pa vsak glas posebej. Stolni kapelnik gre z odra k basom in se ustavi pri majhnem debelušnem možakarju. Ta mož si je na suknjo pripel medalje iz svetovne vojne, da so vsi videli, kako se je bojeval za domovino. Gospod stolni kapelnik, ki je bil polovico mlajši od možakarja, je obstal pred njim in mu razložil, kar ni bilo prav. Možakar vstane in reče stolnemu kapelniku: "Kaj boste vi mene učili, kako naj pojem? Sam sem se orgljanja učil, bil sem na fronti, v ujetništvu, pa boste vi mene učili, kako naj pojem."

(Belgija) Pok. Patrick Waren iz Tubize

Stolnemu kapelniku je porinil note pod nos, vzel klobuk in brez pozdrava odšel.

(1979) Dve priletni pevki sta se pogovarjali. Prva je dejala: "65 let že pojem, pa se mi ni bilo treba učiti psalma, aleluje in not. Jaz ne bom šla več pet." Druga je odvrnila: "Po koncilu se zahteva, da se naučimo, česar želijo."

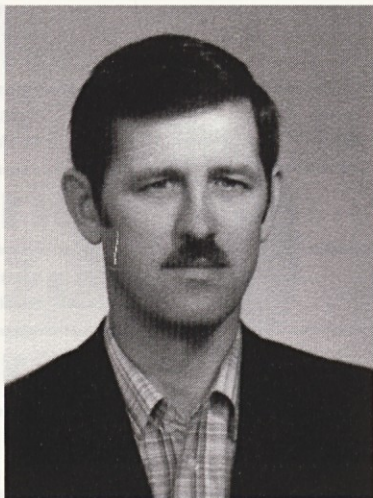
LINZ

V nedeljo, 13. 11., smo v našem centru v Linzu praznovali veselo marti-

Slovensko kulturno društvo LIPA - München e.v. vabi na veselo "pustovanje '95". Zbrali se bomo v soboto, 28. 1. 1995, ob 17. uri v Grünwaldu - restavracija "Römerschanz - Bürgerhaus", Dr. Maxstr. 1.

Igral bo ansambel Lojzeta Landekarja. Nagradili bomo nekaj najboljših mask. Prostor je omejen, rezervacije in sprejemamo. Pridite in veselite se z nami.

Vabi Vas UO SKD LIPA.

Pokojni Alojz Hvala

novanje. Na ta dan je godoval naš natakar **Martin Dominko**, **gospa Silva Joun** in oskrbnik centra **Anton Zore** pa sta praznovala rojstni dan.

Po stari navadi je za sv. Martina značilno veselje in dobra volja, zato je naš govornik poudaril, da brez Martina ni vina. Vsak od nas se najprej vpraša, kje je Martin, da nam prinese nekaj za okrepčilo; s tem se začne veselo razpoloženje in dobra volja.

Gospa Silva je zares dobra in skrbna gospodinja, saj nam vedno skuha, če je karkoli potrebno. Godovnjaki so poskrbeli za jedačo in pijačo, **g. Zlatko** pa je raztegnil harmoniko, tako da smo se v našem centru zadržali kar do pol petih popoldne. Vsem godovnjakom kličemo še na mnoga leta in se jim lepo zahvaljujemo!

V nedeljo, 4. decembra, nas je obiskal sv. Miklavž. Najprej je v dvorani pozdravil vse navzoče, nato je šel po dvorani in vsakemu otroku stisnil roko. Potem je obdaril 17 otrok. Govor sv. Miklavža je veljal tudi za odrasle: "Vsako nedeljo bi lahko bilo toliko ljudi pri maši..., ne pozabite, koliko je vredno, da imamo svojega duhovnika, ki nam božjo besedo oznanja v materinem jeziku.

Naši skupnosti sta se pridružila dva nova člana, **gospa Holinger** z možem iz Siringa pri Stajerju. Upamo, da se

bota lepo počutila med nami.

Anton Zore

PREDARLSKA

Martinovanje Tudi letos je Slovensko planinsko društvo priredilo martinovanje v Rankweilu v veselje vseh, ki so se ga udeležili. Martinovanje je bilo en teden po godu sv. Martina, a kljub temu z veliko udeležbo. Dvorana, kjer so naše prireditve, se je napolnila že pred začetkom. K temu je veliko pripomoglo lepo in toplo vreme. Martinovo je ljudski praznik, ki privabi mlado in staro. Med udeleženci je bilo veliko mladih, kar je sicer zelo redko. Porok za to je bil ansambel PREROD s Ptuja, ki zadovolji še tako zahtevnega obiskovalca. Igral je zelo zvesto. Ob napovedani uri se je oglasila glasba in najbolj navdušeni plesalci so se zavrteli. Skrbeli so tudi za dobro voljo in smeh z raznovrstnimi dovtipi in smešnicami.

Tombola z bogatimi dobitki je na tej prireditvi nepogrešljiva. Srečke so prodajali med plesom. V dobri uri so bile razprodane, tako da se je žrebanje lahko začelo. Na zdravje Martina je bil prvi dobitnik steklenica vina. Prvi manjši zadetki so bili uvod v nestrpno pričakovanje glavnih nagrad. Glavni dobitki - jedilni servis, radiorekorder in žensko kolo - so bili tiha želja mnogih obiskovalcev. Sreča pa se nasmehne le enemu. Vsi, ki so zadeli te nagrade, so bili veseli. Žensko kolo je zadel Slovenec iz Švice.

Po tomboli se je ples nadaljeval. Vmes je nastopil Edi 2000 in razveseljeval navzoče z različnimi glasbenimi inštrumenti. Največ ploskanja je požel s harmoniko na kasete. Tokrat se je vzdržal svojih čarovnij.

Ansambel PREROD je navdušeno skrbel za ples in veselo razpoloženje v dvorani. K veselju je pripomoglo novo vino, ki na martinovo dozori. Nekaterim je stopilo precej v glavo. Želja mnogih je bila, da se ples podaljša, in tako se je martinovanje zavleklo dolgo po polnoči.

Zadnji "martinovanci" so zapuščali dvorano v zgodnjih jutranjih urah.

Kot vsako leto na ta praznik smo tudi letos doživeli pravo slovensko razpoloženje. Edino ta praznik privabi

skoraj vse Slovence, ki jih sicer redko srečamo na drugih prireditvah. Naj sv. Martin še dolgo privablja in združuje Slovence v tujini.

belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Tokrat le par novic.

V avtomobilski nesreči blizu Braine-le-Comte je 14. novembra izgubil življenje 25-letni g. Patrick WAREN, po materi slovenskega rodu. Nesreča se je zgodila, ko se je vračal z dela domov v Tubize. Rodil se je 22. 7. 1969 v Tubizeju. Pogreb smo imeli v župnijski cerkvi sv. Gertrude v soboto, 19. novembra. Težko preizkušani družini naše iskreno sožalje!

Na kliniki Notre-Dame de Grâces v Gosseliesu je 28. novembra umrla gospa Ema GOLJEVŠČEK, roj. Ukmar, iz Gillyja. Rodila se je 28.10.1908 v naselju Skopo pri Sežani. Pogreba v župnijski cerkvi sv. Barbe v Gillyju v četrtek, 1. decembra, se je udeležilo lepo število rojakov in rojakinj ter belgijskih prijateljev in znancev. Pokojna gospa Ema se je redno udeleževala slovenske sv. maše v Charleroiu in majniške pobožnosti v Pironchampsu.

Pokojna Ema Goljevšček iz Gillyja

Šestkrat je pomala v Lurd! Dolga desetletja je pomagala pri "slovenski prireditvi" v Gilly-Haies ter rada prebirala Našo luč in mohorjeve knjige. Naj se v Bogu lepo odpočije; njenemu sinu g. Desiréju izrekamo naše krščansko sožalje!

LIMBURG - LIÈGE

V Seraingu je nenadoma umrl g. Alojz Hvala, ki se je pred 60 leti rodil v Prevaljah. Bil je priden delavec, skrben mož in oče. Lojzetova nenadna smrt je pretresla njegovo družino in prijatelje.

Ob robu svežega groba dragega Alojza, ki je bil nasilno iztrgan iz naše srede, nas more tolažiti samo vesela novica, da je Kristus v velikonočnem jutru premagal laž, krivico, hudobijo in smrt ter da je Alojz zaradi Gospodove zmage začel novo, skrivnostno bivanja, kjer čaka na svoje drage.

Ta misel naj tolaži ženo Julijo, roj. Butera, otroke in prijatelje.

Jubilej Našega doma

V začetku novembra je Naš dom v Genku s tridnevnim praznovanjem slavil desetletnico svojega delovanja. Za to priložnost mu je SIM oskrbela tri skupine iz Slovenije: ansambel Veseli Gorenjci, plesno skupino z Bleda in Lutkovno gledališče Jože Pengov. Nastopali so v petek, soboto in nedeljo. Pri maši je lepo pel njihov mešani zbor pod vodstvom Lojzke Novak, ki je lepo zapel še v soboto pri kulturnem programu. Kulturniki iz domovine so pokazali, da so strokovnjaki na svojem področju. Občinstvo je vse nagradilo z živahnim ploskanjem. Navzoč je bil slovenski veleposlanik v Bruslju g. Jaša Zlobec s spremstvom, zastopnik SIM g. Ivan Cimerman in krajevni župan.

Slovesnost sta vodila predsednik g. Martin Novak in bivši predsednik g. Evgen Koren. Predsednikova hčerka gdč. Novakova je v cerkvi lepo zapela Ave Marijo.

Naš dom se je na slavje več mesecev skrbno pripravljal. Zdaj smo veseli, saj smo zapeli lepo, se srečali z mnogimi in navezali nova poznanstva. Čestitamo!

Deset let je za delovanje društva

(Pariz) Mali Adrijan je prejel zakrament sv. krsta.

kratka doba, vendar dobra šola. Veliko je bilo dela in skrbi, nekaj zanesljivih sodelavcev, uspehov in neuspehov. Naše poslanstvo je težko! V naših razmerah ni tako težko zgraditi doma, saj smo vsi prispevali ter mnogi pridno delali. Težje je doseči, da bo dom res služil postavljenim ciljem. V naših okoliščinah je to gigantska naloga.

Najprej moramo vedeti, kaj sploh hočemo. Mnogi tega ne vedo. Izživljajo se pri folklori ob hreščeči polki in kranjskih klobasah. To je vse premalo!

Dom naj bi oblikoval naše ljudi, da bi prav doumeli ZNAMENJA časa. Kako? Veliko reči moramo imeti jasno v glavi.

1) Smo proti hitri asimilaciji, ker je ta zakon džungle, ko močnejši požre šibkejšega.

2) Z vso odgovornostjo pa smo za pametno integracijo, ko se naši ljudje zavestno vživljajo v novo okolje, ne da bi pri tem izgubili svoje osebnosti. Naš človek v izseljenstvu naj postane koristen član družbe, sredi katere živi, se seznanjati z jezikom, spoštuje zakone in navade, se zaveda svojih pravic in dolžnosti ter pridno dela za skupno dobro; ne sme pa pri tem pozabiti na svoje korenine. Ne more viseti v zraku, biti mora neke vrste dvoživka,

ki je doma v dveh kulturah. Zahtevno poslanstvo!

3) Že pred desetimi leti smo v Našem domu govorili o DUŠI nekega slovenskega središča na tujem, ki naj bi jo sestavljali narodna, kulturna in (za kristjana) verska ozaveščenost, prijaznost, dobrota, smisel za vzajemnost, gostoljubje, družbena jasnovidnost, solidarnost s tistimi v domovini in tukaj, s tistimi, ki ne iščejo SEBE, temveč se premišljeno, dogovorno in nesebično posvečajo delu za SKUPNO DOBRO.

4) Ob teh vrednotah si moramo stalno spraševati svojo vest, mi vsi, ne samo Naš dom. Vsi stojimo pred neverjetno težkimi nalogami, ki jim ne bomo kos, če se ne bomo stalno oblikovali. "Polke" in čevapčiči nam ne bodo pomagali.

Glavna pomoč pri oblikovanju je urejena družina, Cerkev, šola, dobra društva, dober tisk v slovenskem in tujem jeziku. Vsak kristjan bi moral poleg drugega skrbno prebirati Kerk en leven v flamščini ter Dimanche v francoščini. Dozorevati moramo za tretje tisočletje.

5) Ne mislimo Našega doma obkladati z različnimi očitki. Nekateri so se za to vsa leta zelo trudili. Naj sami pošteno premislijo, kaj v preteklosti ni bilo dobro, in uvidijo, da z napihovanjem

(Francija) Pokojni Anton Pelovari

ne pridemo daleč. Iz njihovih vrst saj se dvignejo oblikovane osebnosti, ki bodo bistrovidno razbrale znamenja časa in temu uvidu odgovarjajoče uravnale delovanje svoje skupnosti.

Iskati zgledov in navdihov pri drugih društvih in ustanovah po svetu ni nečastno, temveč modro.

Biti gluha za "zgodovinski spomin" o strahotnih dogodkih pred pol stoletjem v naši domovini ni diplomatsko previdno, temveč velika nesreča, krivica in sramota za nas in za naš narod.

Vsem, ki "v srcu dobro mislijo", voščimo vse dobro v letu 1995!

Vinko Žakelj

francija

AUMETZ

V ponedeljek, 21. novembra 1994, je v domu ostarelih umrla **gospa Elizabeta Leban**, doma iz Volč, stara 92 let. Mož, s katerim je preživela 30 let, ji je umrl leta 1956. Po njegovi smrti se je še bolj navezala na rojake iz domačih krajev. Leta 1976 si je zlomila nogo v kolku in si od takrat ni več opomogla. Prišle so še druge težave, saj je bila odvisna od drugih. V cer-

kev, kamor je rada zahajala, ni mogla. Tudi pela je rada. Bila je zadnja Slovenka, ki je prišla kot odrasla v **Aumetz** med zadnjima vojnoma.

V **Tucquegnieux** smo 12. novembra pokopali gospo **Jožefo Repsel**, doma iz Dolenjske, staro 92 let. Tudi ona je bila dolgo vdova in na vozičku. S pomočjo dobrih sosedov in hišne pomočnice se je sama oskrbovala. Zadnja leta je bila pri hčerki v **Vosgesu**, kjer je umrla.

O še eni smrti moramo pisati. V **Audun-le-Tiche** je umrla **gospa Ida Makuc**, doma iz Gorice. Pokopali smo jo 2. decembra. Stara je bila 84 let. Tudi ona je bila skoraj 10 let na vozičku. Ker ni imela pri sebi domačih, ji je pri vsem, tudi pri pogrebu, pomagala dobra ženska.

Tako nas zapuščajo poslednje Slovenke, matere, vdove, trpinke. Bog jim bodi bogat plačnik...

Adventni čas nas vabi, naj pripravimo Gospodu pot do naših src in dosežemo vse ljudi dobre volje z našim osebnim pričevanjem. Kristus je bil rojen v skromni votlini v Betlehemu in nas s svojim učlovečenjem očistil naših slabosti ter nam dal moč svojega Očeta. To skušamo živeti in delati tudi tu v Franciji.

Ker smo skoraj na koncu leta, vam bom nanizal vsaj nekaj napotkov za prihodnje delo in boljše sodelovanje na vsem ozemlju pariške slovenske župnije. Gotovo dobro veste, da že več let obstaja v Parizu Slovenski dom oziroma Slovenska katoliška misija. Ta dom ima samo en cilj, in to je, da smo vam slovenski duhovniki na razpolago. Čim večkrat se bomo srečali in si pomagali, tem lažje bomo živeli v tujini, le dobra volja za skupen napredek našega župnijskega občestva v Franciji mora biti. Za nadaljnje delo in boljše sodelovanje med nami bom napisal nekaj napotkov. Mnogi ste naročeni na Našo luč. Kdor še ni poravnal naročnine za leto 1994, jo lahko še vedno poravnata skupaj z naročnino za leto 1995. V prejšnji številki Naše luči smo vam poslali tudi poštno nakaznico za to revijo in znamenje za morebitni dar za Slovensko katoliško misijo. Zelo dobro bi bilo, če bi jasno napisali, kaj je naročnina za

Našo luč in kaj je dar za Slovenski dom. Vse pa prav lepo prosimo, da bi vse nakazali na naslov: Mission Catholique Sloène, ne pa na ime katerega od duhovnikov. S tem nam boste delo olajšali, pa še manj slabega govorenja in dela bo med nami. Če boste nakazali dar za Slovensko katoliško misijo, vam lahko izročimo nakaznico za znižanje davkov v vrednosti 5 %, ker smo zdaj priznani pred državo in nanterško škofijo kot koristna ustanova.

Trenutno zbiramo in urejemo naslove Slovencev, ki bivajo v Franciji. Vse lepo prosimo, da nam vsak napiše svoj naslov in telefonsko številko, saj bo potem delo za vse mnogo lažje. Še nekaj vas prosimo, če imate otroke, ki so že poročeni in ne bivajo več pri vas, nam sporočite tudi njihov naslov. Naslovi vseh Slovencev v Franciji nas zanimajo in bodo prav prišli pri razvoju zgodovine slovenskih ljudi v Franciji. Vsak trud je peza, a brez truda in dobre volje ne moremo nič narediti.

CHATILLON

Kakor je za vsako družino rojstvo otroka resnično vesel dogodek, tako je tudi "drugo rojstvo" - zakrament krsta - za družino božjih otrok, župnijo res vesel trenutek, dogodek, ki skupnost verujočih navdaja z novim upanjem. Toliko bolj velja to za "narodno

Pok. *Friderik Rebernik (La Machine)*

župnijo" v tujem svetu.

Tako sta bila v zadnjem času kar dva otroka sprejeta v skupnost vesoljne Cerkve in našo slovensko župnijo v **Chatillonu**. 26. novembra 1994 je **g. Čretnik** krstil 28-mesečno **Aliénor Béatrice RETAILLEAU** iz **Emerainvilleja**. Njej in njenim staršem, **Marcu Danielu** in **Michèle Catherine**, vsi skupaj želimo, naj rastejo v božji milosti in ostajajo zvesti Bogu, Cerkvi in naši narodni skupnosti.

27. novembra 1994 pa je med nedeljsko sveto mašo krstna milost občila enoletnega **Sebastiena STEPEC** iz **Aulnayja sous Bois**. Je prvi otrok **Pascala** in **Angelique Stepec**, dan prej je obhajal prvi rojstni dan. Zdaj, ko ga je po rokah duhovnika **Martina Retelja** občila krstna milost, mu želimo tako telesnega kakor duhovnega zdravja ter da bi bil v veselje in ponos svojim staršem, slovenski skupnosti ter Kristusu, ki ga je po krstu posinovil.

URNIK VEROUKA IN ŠOLE

v šolskem letu 1994/95 januar-julij 1995

VEROUK IN ŠOLA:

JANUAR

8. januarja, 22. januarja

FEBRUAR

5. februarja, 12. februarja

MAREC

5. marca, 19. marca

APRIL

2. aprila, 9. aprila (cvetna nedelja)

MAJ

7. maja, 21. maja

JUNIJ

4. junija, 18. junija

Počitnice:

a) božično-novoletne: od 21. decembra 1994 zvečer do 5. januarja 1995 zjutraj;

b) zimske: od 18. februarja zvečer do 6. marca zjutraj;

c) spomladanske: od 15. aprila zvečer do 2. maja zjutraj;

d) vnebohodne: od 24. maja zvečer do 29. maja zjutraj.

Konec šolskega leta: 24. junija oziroma 29. junija.

Pustovanje bo 25. februarja; prvomajska veselica 29.(30.?) aprila.

Slovesnost svete birne 10. junija.

Verouk in šola se začenjata vedno ob 14.30., ne pozablajmo na to!!!

Da ne bomo izgubljali in zapravljali časa tistih, ki poučujejo, staršev in otrok, naj učenci tisto, kar je za domačo nalogo, resnično naredijo oziroma se naučijo!!!

Bernarda in Marko Fink v Parizu

V petek, 18. novembra 1994, je bil v dvorani Salle Pleyel koncert, ki ga je priredil Francoski radio. Na programu je bil Bachov Pasion po sv. Mateju, BWV 244. Peli so **Barbara Bonney** (sopran), **Bernarda Fink** (alt), **Chritoph Prégardien** (tenor, v vlogi evangelista), **Marko Fink** (bariton, v vlogi Kristusa) in **Peter Harvey** (bas) ter Vokalni ansambel iz Lonaze ob spremljavi Filharmoničnega orkestra francoskega radia pod vodstvom **Michela Corbeza**.

Likovna razstava

Konec oktobra in začetek novembra je bila v prostorih "Espace Eiffel - Branly" razstava likovnih umetnin pod naslovom "Grands et Jeunes d'Aujourd'hui". Predsednik razstave je bil umetniški kritik **g. P. G. Persin**, sourednik znane umetniške revije "L'ceil". Razstavljali so samo umetniki, ki jih je določila mednarodna skupina umetniških kritikov. Slovence sta

zastopala **gospa Neva Capuder**, hči veleposlanika RS v Franciji, ter **g. Janez Zorko**, Slovenec, živeč v Parizu. Francoskemu ministru za kulturo **g. J. Toubonu** je posebno pozornost pritegnilo delo **gospe Neve Capuder**.

Mednarodni kolokvij

Društvo Horizon 2000 je v prostorih francoskega senata 29. in 30. novembra 1994 priredilo kolokvij z naslovom Jadranski prostor. Na njem so obravnavali zgodovinska, gospodarska, kulturna in politična vprašanja štirih držav: Albanije, Hrvaške, Italije in Slovenije. Slovenska vprašanja so predstavili **prof. G. Castellani**, **dr. Branko Marušič**, govoril je o razmerah med Italijo in Slovenijo, ter **g. Anton Žabkar**, ki se je poglobil v vojaškostrateške poglede na jadranskem prostoru. Ob koncu kolokvija so bili pomembni še trije posegi. **Prof. P. Garde**, znan po analizah današnjih razmer na Balkanu, je poudaril nujnost dejanskih ukrepov zahodnih politikov in vseh vplivnejših osebnosti, ki so se kolokvija udeležile, da se razmere na tem področju Evrope izboljšajo. Hrvatje in Slovenci so krepko odgovorili na izzivanje italijanskih predstavnikov na tem kolokviju. Zbranim v senatu so jasno povedali,

Dogodka božje milosti so se skupaj z malim Adrijanom veselili še njegova mama, botra in njegov boter, ki ga je vzel v naročje.

(Frankfurt) Kandidati za birmo se predstavljajo.

da je najmanj zaščiten manjšina v Evropi prav slovenska v Italiji.

J. Zorec

Obisk veleposlanika RS in pariških Slovencev v Mericourt

V nedeljo, 4. decembra, so v slovenski skupnosti v **Mericourt** praznovali sv. Barbaro, zavetnico rudarjev. K slovesnejšemu ozračju je želela prispevati tudi pariška mladina, ki je rojake s severa razveselila z Molièrovo komedijo *Namišljeni zdravnik*. Posebno smo bili veseli veleposlanika Republike Slovenije v Franciji **dr. Andreja Capudra**. Ob 10.30 je bila v kapeli na sedežu slovenske misije sv. maša, ki jo je daroval **g. Silvo Česnik**, še prej pa je članica župnijske skupnosti izrekla dobrodošlico veleposlaniku, njegovi ženi in atašeju za konzularne zadeve **gospe Darji Golež**. Po maši se je g. veleposlanik poklonil pokojnim slovenskim rudarjem na bližnjem pokopališču. Sledilo je skupno kosilo, med katerim je **dr. Capuder** nagovoril navzoče, jih seznanil s trenutnim položajem v Sloveniji in jim razgrnil optimistične izglede za prihodnost. Spodbudil jih je k vztrajnosti in zvestobi slovenskemu izročilu. **Gospa Goleževa** pa je razložila, kako poteka delo na veleposlaništvu in se posebej ustavila ob aktualnih vpraša-

njih glede državljanstva, certifikatov in podobnih zadev; nato je bila na razpolago za dodatna pojasnila, kar so nekateri z veseljem izrabili. Popoldanske ure so bile posvečene kulturnemu sporedu. Mladinska skupina iz Pariza je doživeto odigrala *Namišljenega zdravnika* in večkrat izvalila pristrčen smeh med gledalci. V pogovoru s tamkajšnjimi Slovenci smo začutili, kako pomembna so taka srečanja. Med seboj moramo biti povezani, čeprav smo raztreseni po Franciji od juga do severa, od vzhoda do zahoda. Občutek, da nismo sami, da se srečujemo s podobnimi težavami, obuja v srcu podobne spomine, goji v duši želje, nam vliva pogum in vztrajnost pri ohranjanju in gojenju verskih in narodnih vrednot. Veleposlanikov obisk pa je potrdil, da se je matična domovina začela iskreno zanimati za vse Slovence po svetu.

Verena Zorn

PROGRAM MERICOURT 1995

JANUAR

- 15. 1. Retelj Martin
- 22. 1. Česnik Silvo

FEBRUAR

- 26. 2. Česnik Silvo

MAREC

- 12. 3. Retelj Martin
- 26. 3. Česnik Silvo

APRIL

- 9. 4. Retelj Martin
- od 12. do 16. 4. Česnik Silvo

MAJ

- 14. 5. Retelj Martin
- 28. 5. Česnik Silvo

JUNIJ

- 4. 6. Česnik Silvo
- 25. 6. Česnik Silvo

AVGUST

- 13. 8. Česnik Silvo
- 15. 8. Loreto Česnik Silvo

Priznati Boga je začetek modrosti! Vsem ljudem dobre volje in vsem dobrotnikom Slovenske katoliške misije se prav lepo zahvalimo za vse, kar ste dobrega in kar ga boste še naredili v prihodnosti. Bog povrni vsem za vse!

Za novo leto vam želimo, da bi vas Božja roka vodila povsod, kjer boste delovali in živeli v tem letu. Mnogo zdravja, dobre volje naj vam nakloni božji Sin, ki je naše edino upanje!

Uredil Silvo Česnik

nizozemska

Jubilej pevskega društva "Zvon"

"ZVON" se je 13. novembra spom-

(Berlin) 25-litrski sod z lendavskim vinom je bil glavni dobitek na veselem martinovanju v Berlinu.

nil 65-letnice svojega delovanja. Ker to ni bila okrogla obletnica obstoja, kar po navadi slovesno praznujemo, je ZVON želel dogodek proslaviti intimno, v cerkvi in v domačem krogu brez posebnega razkazovanja. Pri nedeljski maši nizozemske župnije v **Heerlerheideu**, ogromna večina je bila Nizozemcev, je ZVON v polni zasedbi pod vodstvom **g. Mijsa** zapel eno od Tomčevih maš. Nato so se pevci in prijatelji zbrali pri družabnem kosilu v prostoru, kjer imajo pevske vaje. Seveda je popoldan potekal v najlepšem razpoloženju.

Njihovega srečanja so se za kratek čas udeležili tudi plesalci in muzikantje z Bleda, ki so se v okviru SIM mudili v Belgiji na bleščeči tridnevni proslavi desete obletnice Našega doma v **Genku**.

Zvon je v Evropi verjetno najstarejše izseljensko pevsko društvo. Člani so upravičeno ponosni na zgodovino te pevske skupine. Zvonova trdoživost prijetno preseneča in vzbuja pozornost ter začudenje. Zvon se niti ne zaveda, kako pomembno poslanstvo opravlja v svojem okolju. S svojim delovanjem vzgaja člane za požrtvovalnost, okolici je dober zgled in nas v častni luči predstavlja pred tujim svetom. Z dejstvi kažemo, da smo v resnici "gosposki" narod, kot pravi g. Rode v svoji knjižici Slovenska nacionalna zavest.

Ob tej priložnosti naj potožimo, da nekateri naši brezbrizno stojijo ob strani in mirno gledajo, kako se žrtvujejo drugi. Ne čudimo se, vedno in povsod je tako!

Z veseljem pa opažamo v zboru **mlade pevke in pevce**. Naša skupnost bi se morala še bolj zavedati, da Zvon ni samo stvar pevcev in ljubiteljev petja, temveč SKUPNA zadeva vseh Slovencev in njihovih prijateljev na tem področju. Med prijatelje, zveste prijatelje štejemo tiste, ki so po narodnosti Nizozemci, a Slovenci po srcu. Priznati moramo, da so nekateri med njimi močnejše **osebnosti** kot mi sami, in prav zaradi tega imajo v naši skupnosti često vodilno vlogo.

Naj se pri tem spomnimo še rajnekega **patra Teotima**, ki je kot Nizozemec gladko govoril slovensko in bil duša

vseh naših dejavnosti med vojno in takoj po njej, ter **prof. Willemsa**, ki je 40 let kot pravi oče vodil Zvon.

Takih primerov je po svetu malo. Nizozemci so odprt narod.

Naj ZVON zveni še desetletja!

Vsem sodelavcem veljajo iskrene čestitke, pošteno priznanje in topla ZAHVALA!

Bog Vas živi!

Vinko Žakelj

nemčija

BERLIN

Martinovanje v Berlinu

V soboto, 12. novembra, zvečer smo se zbrali v slovenski župniji v Berlinu in v veliki dvorani skupaj **praznovali jesenski praznik - martinovo**, ki ga ponekod imenujejo kar jesenski pust. To je bil vedno čas veselja, čas, ko je bilo delo na poljih opravljeno, živina v hlevih, vino pa v sodih in so imeli ljudje več časa za veselje, ples in celo za poroko.

Najprej sta nam **Jožica Bačovnik** in **Marko Curavič** obudila spomin na velikega moža in svetnika - **Martina Tourskega**, ki je živel pred več kot

1.500 leti, vendar ga zaradi njegovih dobrih dejanj častimo še danes.

Tudi otroci se na martinovo spominjajo svetega Martina, ki je sredi mrzle zime podaril prezeblemu beraču pol svojega plašča. Z lampijončki, ki jih ponavadi sami naredijo, včasih pa jim pomagajo mamice ali vzgojiteljice, hodijo otroci ob mrzlih večerih po ulicah in parkih ter pojejo pesmi. Spominjam se, da so otroci bližnjega vrtca zapeli pod okni doma onemoglih. Ljubezem do bližnjega vedno in povsod - to je misel, ki jo povezujemo z **Martinom Tourskim**.

Rodil se je leta 316 v današnjem Sombotelu, in to prav na prehodu iz poganskega verovanja v krščanstvo. V tistih težkih časih se je Martin posvetil duhovnemu življenju, ustanovil prvi samostan in prvo redovno službo na francoskih tleh.

Kmalu po njegovi smrti so ga začeli častiti kot svetnika in po njem poimenovali neštete cerkve in samostane, gradove in mesta. Samo v ljubljanski škofiji je svetemu Martinu posvečenih kar 41 cerkva.

Na god svetega Martina je krščeno mlado vino, s katerim nazdravimo tudi vsem Martinam in Martinom ob njihovem godu.

Za konec kulturnega dela, ki ga je **pripravila Dragica Breskvar, učiteljica**

(München) Udeleženci srečanja zakoncev

ca slovenskega dopolnilnega pouka, pa nam je **Marko Curavic** s kozarcem v roki zelo prepričljivo upodobil Kettejevega Pijanca.

Potem se je jedlo, pilo in plesalo. Pa ne karkoli. Na mizi so bile prave umetnije slovenske domače kuhinje, te smo poplaknili z domačim belim vinom iz Lendavskih goric ali pa z dolenskim cvičkom.

Organizator prireditve - **Franc Pukmeister z družino** - je budno pazil, da ni nikjer ničesar manjkalo.

Marija in Jože Flajs sta nam pripravila še bogat srečolov, da so vsi, ki so kupili srečke, težko pričakovali zrebanje.

Ansambel EKART iz Starš pri Ptujju je bil nekaj posebnega. Pevca **Jožeta Ekarta**, vodja ansambla, sta podprli še dve simpatični dekleti z lepo zvenečima glasovoma. V tej novi zasedbi - z ženskim duetom - bi se radi predstavili še poslušalcem zunaj domovine. 20 let uspešnega dela je že za njimi, pred njimi pa turneja po Združenih državah Amerike in čez dve leti spet po Avstraliji - obljuba pač dela dolg. Pred kratkim so se namreč vrnili s šesttedenske turneje po Avstraliji. Tam so jim morali obljubiti, da kmalu spet pridejo. Kot zanimivost naj povem še to, da so peli tudi v nemških klubih v Avstraliji in bili z nav-

dušenjem sprejeti. Vzdušje med Slovenci v tujini je bilo nepozabno, pravi član ansambla. Rađe volje mu verjamem, saj Slovenci v Avstraliji mnogo redkeje obišejo domovino kot mi, ki živimo v Evropi in smo ji po kilometrih mnogo bližje.

Ansambel je vsestranski, saj nas je zabaval in razveseljeval ne samo z narodno in zabavno glasbo, marveč tudi z družabnimi igrami, ugankami in smešnicami.

4. kaseto z naslovom "Zvon Ptujске gore" bodo še enkrat posneli, in to v novi zasedbi, da bo še lepše zvenela. Dobili so že nekaj prvih nagrad na raznih festivalih in tudi z videokaseto se lahko pohvalijo. Prepričana sem, da bomo o tem ansamblu slišali še mnogo lepega.

Za konec, dragi bralci, sem Vam prihranila še stavek **starega kitajskega misleca Konfucija**, ki je bil **geslo te prireditve**:

"Dobri ljudje dajejo kraju lepoto."

Damjana Weber

FRANKFURT

Ob besedi **martinovanje** si predstavljamo veselo rajanje ob dobrih domačih jedeh in novem vinu. Lahko pa je še kaj več kot samo rajanje. Ko je pokojni **g. Franček Prijatelj** pred dobrim 30 leti začel s takim praznova-

njem, je hotel predvsem pomagati Slovincem daleč od doma, da bi se v prijetni slovenski družbi sprostiti in si oddahnili od more, s katero je tujina pritiskala na njih v prvih letih bivanja na tujem. V začetku je zadoščal magnetofonski trak s slovensko glasbo, potem je dolga leta skrbel za pes odličnih domači ansambel **Veseli Prekmurci**, ki se je pred nekaj leti, ko so se nekateri člani vrnili v Slovenijo, preimenoval v **Stare znance**. Kljub njihovem odličnemu igranju si je marsikdo želel, da bi kdaj prišel med nas tudi kak nov ansambel, po možnosti iz Slovenije. Ne moremo si privoščiti slovitih ansamblov, ker so občutno predragi, zato je prišel predlog, naj bi nam pri iskanju ansamblov pomagale župnije v Sloveniji, mi pa bi jim pomagali z izkupičkom od našega praznovanja.

Za letošnje martinovanje je k nam prišel ansambel **Dolenjci iz Ivančne Gorice**. To je nova župnija, v kateri so morali sezidati cerkev, ker je prej niso imeli, zdaj pa jih pestijo veliki dolgovi. Za pomoč njihovi župniji smo z ameriško licitacijo pečene goske ter nekaj redkimi prostovoljnimi darovi zbrali 300 DM, 500 DM pa bomo primaknili še od čistega izkupička martinovanja. Na žalost je bilo letos manj ljudi kot po navadi, zato izkupiček ni bil prav velik in bomo verjetno župnijo Ivančna Gorica nekoliko razočarali. Smo pač Slovenci, navajeni bolj pričakovati kot dajati, pa mogoče še nekoliko preveč "lokalpatrioti" - ko bi šlo za domači kraj, bi se bilo lažje odločiti in kaj več prispevati.

Miklavževanje in predstavitev birmanških kandidatov smo imeli 4. decembra v cerkvi Srca Marijinega. Otroci so pravzaprav začeli Miklavževo praznovanje že v soboto zvečer, ko jih je v dvorani **Schönhof** obiskal **Božiček**. Pripravili so kratko lutkovno igrico, zapeli nekaj pesmi in opisali, kako v posameznih deželah Evrope pričakujejo Miklavža ali Božička. V novembru so bili šolarji zaradi priprav na miklavževanje zelo obremenjeni, zato smo se pri verouku omejili bolj na duhovni del Miklavževega praznovanja ter na prvo predstavitev birmanških kandidatov cerkvi. Moram pohva-

(München) Otroci so se zabavali po svojo.

liti vse šolarje, da se jim preobremenjenost ni prav nič poznala, saj so predstavitve lepo pripravili. Ko je na koncu maše prišel v cerkev Miklavž, so najprej zapeli pesem Jezus med nami prebiva, s kitaro jih je spremljal jezuitski študent **Mijo**. Nato so Miklavžu, ki je zastopal škofa birmovalca, ter vsem zbranim v cerkvi predstavili predvsem svojo vero: nekateri so prebrali kar svojo veroizpoved, nekateri pa nekatere vidike naše vere, npr. kaj vedo o Stvarniku, o Jezusu, o odpuščanju grehov, o potrebnosti Svetega Duha.

Prvoobhajance je zastopala **Saki Bučar**, ki ji je zaradi odsotnosti drugih pomagala zapeti pesmico o Bogu Stvarniku njena mlajša sestra **Maki**. Vsi z Miklavžem vred so bil navdušeni nad tem in nad nastopi drugih otrok. Kljub temu jih je vse opomnil, naj se še bolj pridno trudijo, da bodo Bogu in staršem všeč, saj doma niso vedno tako pridni, kot so bili v cerkvi. Opozoril jih je tudi, da naj še izboljšajo svojo znanje slovenskega jezika. Nato jih je povabil v dvorano, kjer jim je razdelil darila.

Janez Modic

MANNHEIM

Sv. Martina ne častimo samo zato, ker "iz mošta dela vin", ampak tudi zaradi njegove ljubezni in dobrodelnosti do revežev. Dobra dela, sprejeta in opravljena z zavestjo, da smo Božji sodelavci, ne zbledijo. Zato je še po 1.600 letih ohranjen tako svež spomin na Martinovo dobroto. Upam, da slovenske katoliške skupnosti v **Mannheimu** ni vodil samo prvi, ampak še bolj drugi motiv, ko so si pred leti za svojega zavetnika izbrali sv. Martina.

Letos smo ga počastili dan po njegovem godu, v soboto, 12. novembra. Zvečer smo se najprej zbrali pri bogoslužju v **St. Elisabethkirche** v **Gartenstadtu**. Bilo nas je kar lepo število, mogoče toliko ali pa še več kot ob birmi v letošnjem maju. Škoda, ker se nas vsaj pol toliko ne zbere pri nedeljski maši.

Po maši ni bilo treba daleč. Samo nekaj deset korakov od cerkve in že smo bili v nam že skoraj vsem dobro znani dvorani tamkajšnjega župnijske-

ga doma. Če nas je bilo v cerkvi precej, nas je bilo tukaj še več. Ali je župniku prav ali ne - žal je tako! Iz ure v uro se je število večalo. Okoli devete ali nekaj čez bi mogoče zasedli kar vseh 240 sedežev v dvorani poleg plesišča, če bi se nam pridružili tudi tisti, ki so imeli v kuhinji kaj početi, in tisti, ki so skrbeli, da niso bile mize prazne.

Lepa in prostorna dvorana ima zraven še dobro opremljeno kuhinjo z vsem "pripadajočim inventarjem". Ta večer se je pokazalo, da dobro opremljena kuhinja ni namenjena sama sebi. Prizadevni pripraviljci martinovanja so poskrbeli, da je iz kuhinje prihajala bogata izbira jedi in pijače. Naj omenim le našega **mojstra Mirota**, ki nam je ponudil pečenko, pečenice, hrenovke, kranjske klobase in čevapčiče.

Ne smemo pozabiti tistih, ki so dajali pravi ton temu večeru. To je bil **ansambel Pal iz Tolmina**. "Dobri muzikantje" je splošna ocena poslušalcev in plesalcev. Mnoge so ob njihovem igranju tako zasrbele pete, da se še ob enih, ko naj bi bilo "muzike konec", niso mogli ustaviti in so zaplesali še tja v drugo jutranjo uro.

Kakorkoli že, drug drugemu smo med srečanjem s prijazno besedo podarili košček domovine. Geslo večera, izpisano na zadnji steni odra, je

bilo: "**Domovina je tam, kjer slovenska beseda zveni in domača pesem odmeva.**"

P. S. Veseli smo bili tudi rojakov, ki so prišli iz nekoliko bolj oddaljenih krajev: **Frankfurta, Saarlanda, okoli-ce Rastatta in od drugod.**

Bogdan Saksida

MÜNCHEN

Izlet v Lurd. 16. novembra smo se pridružili nemški skupini, ki je poromala v **Lurd**. Zjutraj smo poleteli z letalom in se vrnilo še isti dan. Naša skupinica je bila maloštevilna, zato pa smo imeli tisti čudoviti jesenski dan lepo priložnost za zbrano molitev. Bili smo pri nemški maši, potem pa je vsak zase molil po svojem namenu. To je bil dan duhovne okrepitve za vsakega izmed nas.

26. novembra je bilo v našem župnišču **srečanje zakoncev**. Vodil ga je naš priznani strokovnjak za družinsko pastoralo **p. Markelj**. Zakonci so razmišljali, kaj bi lahko vsak izmed njih naredil, da bi bila zakonska zveza oziroma celotno družinsko ozračje lepše. Poglobljen pogovor smo končali z mašo, ki so jo zakonci sami oblikovali s prošnjami in kratkimi uvodnimi mislimi. Višek pa je bila obnovitev zakonske zvestobe pred oltarjem. Prijetno srečanje je izvenelo v družabni večer.

(Švica) Martinovanje v Zuchwilu 1994 - na sliki so njegovi ustanovitelji iz leta 1975.

(Švica) Marija Leban in Erwin Schweingruber iz Berna skupaj s pričami na poročni dan, 1. oktobra 1994

Zakonci si takšnih srečanj še želijo in upajo, da bodo pritegnili še druge pare. Tokrat je bilo sedem parov, upajo pa, da se bo julija srečanja v Pollingu, ki bo ves konec tedena, udeležilo še več parov. Prijave že sprejemo.

Miklavževanje smo imeli na drugo adventno nedeljo. Cerkev se je napolnila kot že dolgo ne. Naši pevci so ubrano zapeli in nam s svojo pesmijo priklicali v spomin blagglasne adventne pesmi, ki so nam znane še iz domovine.

V dvorani na Blumenstraße smo se zbrali v tako velikem številu, da smo morali namestiti še nekaj dodatnih stolov. Za uvod sta nam sv. Peter in sv. Pavel zaigrala hudomušen prizor. Sv. Peter je pripravil seznam pridnih otrok, temu pa je sv. Pavel oporekal. Vse se je še bolj zapletlo, ker je sv. Miklavž zbolel, varčni sv. Pavel pa je hotel otroke prikrajšati za zaslužena darila. Iznajdljivemu sv. Petru je uspelo sv. Pavla prelisičiti in sv. Miklavž se je le izmuznil z darili vred na zemljo.

Sledilo je obdarovanje otrok. Miklavževina je bila bogata kot vsako leto. Otroci pa so Miklavža presenetili s številnimi pesmicami in recitacijami. Miklavž jih je dobrohotno nagovarjal, opogumljal in dobrodušno svaril, kot

to zna samo on. Sv. Miklavž, hvala!

OBERHAUSEN

Predadventni čas in začetek adventa sta bila vsaj v nekaterih delih naše župnije prežeta s solidarnostjo in darežljivostjo. V župnijski blagajni se je z nabirkami in darovi nabralo toliko denarja, da smo lahko spet nakupili večjo količino blaga za posteljno perilo. Velike bale so požrtvovalne žene in dekleta razrezale in kose povezale v pakete po deset. Nato so jih doma zarobile in sešile prevleke za postelje, posteljne odeje in zglavnike. Za te stvari so nas prosili pri Slovenski Karitas in v Materinskem domu za matere samohranilke na Škofljici. Okrog 250 kompletov tega in še nekaj drugih nabranih stvari od zdravil do čistil je potovalo v prvem adventnem tednu v Slovenijo kot pomoč naše župnije potrebnim ljudem.

Na prvo adventno nedeljo je bila uresničena tudi ideja, ki jo je dal **diakon Stanislav**. V **Essnu** smo pripravili dobrodelni bazar za slovenske misijonarje. Z idejo ne bi bilo nič, če je ne bi bili ljudje pripravljene uresničiti. Zato iskrena hvala vsem sodelujočim, ki so prinesli žlahtne, doma pripravljene jedi in pijačo. Lahko rečemo, da smo v dober namen jedli takšne specialite-

te, kot so bujta repa in na žaru pečeni mesni svaljki. Ljudje so vse pripravili s takšnim zanosom in veseljem, da se nam je vsem zahotelo, da bi bilo še kdaj. Vsak je lahko prinesel naprodaj, kar je hotel in želel, kar je sam napravil ali je imel na razpolago. Posebej so se izkazale nekatere žene z ročnimi deli ter spretne šivilje. Izkupiček je bil presenetljiv: 1.620,50 DM za podporo našim misijonarjem v svetu. K temu smo pridejali še v isti namen oznanjeno nabirko pri mašah v **Essnu** in **Eschweilerju**, kar je zneslo še 515,53 DM, skupaj torej 2.136,03 DM. Pri maši je bil med nami **g. Alojz Brce**, župnik s Šentjošta nad Horjulom, ki je popoldne maševal eschweilerški skupnosti.

V začetku decembra se pri vseh mašnih srečanjih oglašajo med nami dobri svetnik Miklavž. Povsod nas obdaruje, tako da so veseli otroci in odrasli. Razveseljivo je, da ni vedno res, da smo vsega dobrega tako navajeni, da sploh ne znamo biti več veseli darov. Mali **Aleksander v Oberhausnu** kar ni mogel verjeti svojim očem, ko je odprl vrečko. Zakorakal je nazaj do Miklavža in mu zavpil: "Hvala!" Potem pa je še samokritično zaupal mami: "Ali sem vse to res zaslužil?" Sploh ima pri nas Miklavž veliko dela. Ne samo tam, kjer so med nami otroci, tudi med starejše rad pride. Tako je obiskal skupnosti v **Essnu**, **Oberhausnu**, **Castopu**, **Wettru**, **Moersu**, **Güterslohu** in **Krefeldu**. Ob njem smo se srečali in veseli obdarovali ter se združili v adventnem pričakovanju. Posebej se je pri vseh teh srečanjih pokazalo slovenski krščanski kulturni tradiciji naklonjeno in požrtvovalno delo učiteljev slovenske dopolnilne šole na našem področju, **gospo Majde Hovestadt** in zakoncev **Barbare in Branka Oman**. Hvala Vam, prijatelji!

jp

STUTTGART

Romanje k Ave Mariji

Slovinci z **Würtenberskega** (župnije: **Stuttgart**, **Reutlingen** in **Ulm**) smo na praznik vseh svetih, 1. novembra 1994, zopet napolnili cerkev Ave Marije v **Degginguenu**. Slovenske

pesem in molitev ter čudovita pridiga **prelata Jürgena Adama**, ki je v škofiji **Rottenburg-Stuttgart** odgovoren za pastoralo tujcev, so nas duhovno močno povezali z vsemi rojaki v domovini in po svetu, z drugimi kristjani in z vsemi pokojnimi, ki so že prešli v našo "pravo domovino". V Marijini cerkvi - ta se trenutno obnavlja - smo toliko globlje doživljali tudi simboliko naše neprestane notranje prenove. **Gospod Janez Demšar** in eden domačih patrov sta ves čas "čistila duše" v spovednicah, midva z **g. Jožetom Bucikom** ter **prelat Adam** pa smo bili ob oltarju. Ta dva zakramenta, sv. spoved in evharistija, so nam največja pomoč, da ohranjamo duše čiste in ob Marijinem varstvu mirno plovemo k obali večnosti.

Seminar za družine

Od 11. do 13. novembra se je lepa skupina zakoncev in družin udeležila seminarja, ki ga je vodila sestra **Dorica Sever** FMM iz Ljubljane. Spregovorila nam je o ženi v Svetem pismu, Cerkvi in družbi. To je tema, ki je v zadnjem času tudi v Cerkvi zelo aktualna. **S. Dorica** nam je posredovala veliko odgovorov na naša vprašanja in nam pokazala, kako naprej iskati odgovore v luči Svetega pisma ter zgodovine Cerkve. Osnovno sporočilo krščanske vere je enakopravnost: mož in žena imata enako naravo, "... to je zdaj kost iz mojih kosti in meso iz mojega mesa,..." (1 Mz 2,23). Težave se začno takrat, ko eden drugega izključita - naj bo to med spoloma, generacijami, med zakonci, sodelavci, narodi, državami... Bog nikogar ne izključuje. Jezus je dal življenje za vse, on ustvarja družbo kjer smo lahko med seboj resnično bratje in sestre, kjer je največji kot najmanjši služabnik in zadnji kot prvi!

Hvaležni smo sestri **Dorici Sever** za duhovno bogastvo, ki nam ga je posredovala, njeni soimenjakinji **Dorici - Doroteji Oblak** za organizacijo, sestri **Mateji Rezer** za sodelovanje in **Gerici Arko** za čas, ki ga ja posvetila otrokom med tem seminarjem.

Prihodnji seminar za družine bo od 10. do 12. februarja 1995 ob Bodenskem jezeru. Glavna tema bo: VZGOJA V DVEH KULTURAH. Vabljeni zlasti

(Frankfurt) Miklavž v družbi ministrantov

starši šoloobveznih otrok.

Miklavževanje

Začetek meseca decembra je bil zaznamovan z Miklavževimi obiski. V nedeljo 4. decembra dopoldne je obdaroval otroke v **Böblingenu**, popoldne pa v **Stuttgartu**. Otroci nižje skupine Sobotne šole so mu pripravili dobrodošlico s kratko igrico.

Miklavžev večer je popestril še slepi pianist **Drago Ažman** iz Jesenic in "čarovnik" **Martin Bukovšek** iz **Stuttgarta**. V soboto 10. decembra je Miklavž obiskal še otroke iz okolice **Heilbrona** in mladince v **Stuttgartu**. Vsem, ki ste Miklavžu kakorkoli pomagali, iskrena hvala!

Letno župnijsko romanje nas bo za Vnebohod, od 20. do 25. maja 1995, popeljalo v ČENSTOHOVO na Poljskem. Prijave že sprejemamo. Cena: 385.- DM.

SVETOPISEMSKIH VEČEROV se nekateri z veseljem udeležujejo. Naslednji večer bo v petek, 13. januarja, ob 19.30 v Slovenskem domu. Vsi ste lepo vabljeni.

Janez Šket

Slovenske maše januarja in februarja 1995:

Stuttgart: 1., 8., 15. ter 29. jan in 5., 12. in 19. feb. ob 16.30; Sv. Konrad,

Staffenbergstr. 64.

Böblingen: 1. jan. in 5. feb. ob 10. uri - Sv. Bonifacij, Kopernikusstr. 1.

Schw. Gmünd: 8. jan. 12. feb. ob 9.30 - Sv. Jožef, Josefstr. 1.

Schorndorf: 15. jan. in 19. feb. ob 8.45 - Kapela sester: Sv. Martin, Künkelinstr. 34.

Aalen: 15. jan. in 19. feb. ob 11. uri - Sv. Avguštin, Brunntental.

Heilbronn/Böckingen: v soboto, 21. jan. in 25. feb. ob 17. uri - Sv. Kilijan, Ludwigsburger Str. 66.

Oberstfeld: 22. jan. in 26. feb. ob 9. uri - S. Jezusovo, Gehrnrstr. 3.

Esslingen: 22. jan. in 26. feb. ob 16.30 - Sv. Elizabeta, Häuserhaldenweg 38.

Sobotna šola v Stuttgartu:

14. in 21. jan. in 4. ter 18. feb. ob 15. uri v Slovenskem domu.

Pouk v Böblingenu: 1. jan. in 5. feb. ob 9. uri, Sv. Bonifacij.

Srečanje mladih: 24. jan in 11. febr. ob 18. uri v Slovenskem domu.

SLOVENSKI DOM,

Staffenbergstr. 64:

Župnijska pisarna: torek od 9. do 12. ure, petek od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

(nadaljevanje na strani 34)

kaj, ko bi se malo vadili v slovenščini

• POPRAVI PREDLOGE:

Pisali bomo iz morja, iz izleta, iz Triglava. Iz obraza mu je sijala sreča. Poročilo z seje sledi. Pojav opazujemo z drugega zornega kota. Zadevo si ogledmo še iz druge strani. Peljal je čez predor. Vrgel ga je čez okno. Poznala sta se še izza šolskih let. Mimo Janeza sta na klopi sedela še Irena in Samo.

• VSTAVI MANJKAJOČE ČRKE:

Jeseni se bomo _selili v novo stanovanje. Barbara mi je _šla in je nisem mogla _jeti. Zdenka se bo _pisala na univerzo. Naša učilnica je v drugem na _stropju. Med ladi_sko posa_ko so bile tudi deklice. Tedaj sem bila še bre_krben otrok. David me je

kar naprej i_ival. Pojutriš_em bomo praznovali babičino še_desetletnico.

• POPRAVI NAPAKE:

Pojedel sem dva jajca. Ali si dobila oba pisma? Odgovorila nisem na dva vprašanja. Staro kino je bilo večje in prijetnejše. Praproti so rastle na gozdni jasi. Vrata so bile zeleno pobarvana. Cigareti so zelo škodljivi. Iz škatle je gledal mali miš. Moj kolo je boljši od tvojega. Nebo je bil sinje barve.

• POPRAVI NAPAKE PRI ZANIKANJU:

Nisem jo videl. Nisem dobil kavo. To nisem vedel. To ne more narediti. Železnica ne bo ovirala razvoj mesta. Svoj ugled

ne bom dvignil s tem dejanjem. Podjetje ne sme utrpeti škodo.

• POPRAVI NAPAČNE ZVEZE:

Na sestro smo že težko čakali. Učitelj se na to ni mogel navaditi. Sonja naj pride na telefon. Dvakrat sem padel na šofer-skem izpitu. Janez je vedel, kaj je na tej stvari. Hotel je pridobiti na času. Za rotni dan sem dobil darilo od očeta. Naloga od Micke je bila najboljša.

• POUДАРJENIM BESEDAM DOLOČI USTREZNO ZAČET-NICO:

Na Švedskem živijo **švedi**, **finci** in **laponci**. V glavnem so **protestanti**, le deset odstotkov je **katoličanov**. Na Kubi je največ **belcev**, sledojo jim **mestici** in **mulati**, nekaj pa je tudi **črncev**. Čez 90 % je na Kitajskem **kitajcev**, nekaj je **tibetancev** in **mandžurijcev**, drugo pas so **turška**, **tajska** in **mongolska** ljudstva.

• TUJKAM POIŠČI SLOVENSKI PAR:

Deutschland, Magyar, Francaise, Österreich, Ukraina, USA, Hrvatsko Zagorje, Steiermark, Karlovačka kotlina, Kaerten, Alpen, Cordillera, Lago di Garda, Adige, Wien, Roma, Klagenfurt.

• KJE MORAJO BITI VEJICE?

Vojak ki so ga obdolžili da je vohun je bil obsojen na smrt. Kot je v pravu navada lahko obsojenec prosi za pomilostitev. Brzobjavka ki je prišla nekaj trenutkov prej preden je bilo treba izvršiti smrtno kazen se je glasila: "Streljatinepomilostiti." Pisar ki je brzobjavko sprejel je napisal takole: "Streljati ne pomilostiti." Sam je obsodil vojaka. Ko so kazen že izvršili so opazili da bi pisar moral zapisa-

simon jenko gōri

Ti gora, kljubvaš starosti stoletni,
na tebi ne pozna se časa ost;
ko vrne se na zemljo čas prijetni,
nekdanjo zlije čezte spet mladost.

Cvetoča gledala si ti narode,
cvetoča videla njih rast in pad;
čutila nisi ti moči usode,
še zdaj ko nekdanj ti obraz je mlad.

Ko jaz v gomili črni bom počival,
in zelen mah poraste nad menoj,
veselih časov srečo bom užival,
imel bo jasne dneve narod moj.

Takrat v cvetochi zopet ti opravi
pozdravljala boš pomladanji svet,
takrat moj narod, gora!
mi pozdravi,
nov rod ponosnih sinov in deklet!

ti: "Streljati ne pomilostiti."

REŠITVE:

• **PREDLOGI:** Pisali bomo z morja, z izleta, s Triglava. Z obraza mu je sijala sreča. Poročilo s seje sledi. Pojav opazujemo iz drugega zornega kota. Zadevo si oglejmo še z druge strani. Peljal je skozi predor. Vrgel ga je skozi okno. Poznala sta se še iz šolskih let. Poleg Janeza sta na klopi sedela še Irena in Samo.

• **MANJKAJOČE ČRKE:** Jeseni se bomo vselili v novo stanovanje. Barbara mi je ušla in je nisem mogla ujeti. Zdenka se bo vpisala na univerzo. Naša učilnica je v drugem nadstropju. Med ladijsko posadko so bile tudi deklice. Tedaj sem bila še brezskrben otrok. David me je kar naprej izzival. Pojtrišnjem bomo praznovali babičino šestdesetletnico.

• **POPRAVLJENE NAPAKE:** Pojedel sem dve jajci. Ali si dobila obe pismi? Odgovorila nisem na dve vprašanji. Stari kino je bil večji in prijetnejši. Praproti so rastle na gozdni jasi. Vrata so bila zeleno pobarvana. Cigarete so zelo škodljive. Iz škatle je gledala mala miš. Moje kolo je boljše od tvojega. Nebo je bilo sinje barve.

• **NAPAKE PRI ZANIKANJU:** Nisem je videl. Nisem dobil kave. Tega nisem vedel. Tega ne more narediti. Železnica ne bo ovirala razvoja mesta. Svojega ugleda ne bom dvignil s tem dejanjem. Podjetje ne sme utrpeti škode.

• **PRAVILNE ZVEZE:** Sestro smo že težko čakali. Učitelj se

tega ni mogel navaditi. Sonja naj pride k telefonu. Dvakrat sem padel pri šoferskem izpitu. Janez je vedel, kaj je s tem. Hotel je pridobiti čas. Za rotni dan sem dobil očetovo darilo. Mickina naloga je bila najboljša.

• **USTREZNA ZAČETNICA:** Na Švedskem živijo Švedi, Finci in Laponci. V glavnem so protestanti, le deset odstotkov je katoličanov. Na Kubi je največ belcev, sledijo jim mestici in mulati, nekaj pa je tudi črnec. Čez 90 % je na Kitajskem Kitajcev, nekaj je Tibetancev in Mandžurijcev, drugo pas so turška, tajska in mongolska ljudstva.

• **POSLOVENJENE TUJKE:** Deutschland - Nemčija, Magyar - Madžarska, Francaise - Francija, Österreich - Avstrija, Ukraina - Ukrajina, USA - ZDA, Hrvatsko Zagorje - Hrvaško Zagorje, Steiermark - Štajerska, Karlovačka kotlina - Karlovska kotlina, Kaerten - Koroška, Alpen - Alpe, Cordillera - Kordiljera, Lago di Garda - Gardsko jezero, Adige - Adiža, Wien - Dunaj, Roma - Rim, Klagenfurt - Celovec.

• **VEJICE:** Vojak, ki so ga obdolžili, da je vohun, je bil obsojen na smrt. Kot je v pravu navada, lahko obsojenec prosi za pomilostitev. Brzojavka, ki je prišla nekaj trenutkov prej, preden je bilo treba izvršiti smrtno kazen, se je glasila: "Streljatinepomilostiti." Pisar, ki je brzojavko sprejel, je napisal takole: "Streljati, ne pomilostiti." Sam je obsodil vojaka. Ko so kazen že izvršili, so opazili, da bi pisar moral zapisati: "Streljati ne, pomilostiti."

Pripravil Milan Kobal

izražajmo se lepo

DOLOČEN - Pogosto uporabljamo ta deležnik namesto zaimkov neki, nekateri, kar je narobe. Primeri: Določeni ljudje ga ne marajo - prav : Nekateri ljudje ga ne marajo. Pri gradnji hiše so nastale določene težave - nastale so neke, nekatere težave. Na določenih mestih je potrebna previdnost - Na nekaterih mestih...

DOPASTI SE, DOPADLJIV - glagol je dobeseđen prevod iz nemščine. V pogovornem jeziku je močno zakoreninjen in bo tam pač ostal, vendar lepo slovensko rečemo, da nam je kaj vseč, pogodno, po volji. Vseč mu je bila sosedova Micka. Naša družba jim je pogodno. Staršem ni po volji, da se njihov sin ves dan potepa.

Pridevnik dopadljiv je še manj primeren. Slovinci raje rabimo prikupen.

V gostilni je stregla prikupna natakarica. Slovenija je prikupna dežela. Radi so ga poslušali, ker je bil prikupen govornik.

DOPOLDAN, DOPOLDNE - S tema dvema imenoma izražamo čas od jutra do poldneva. Ker se tako za samostalnik kot za prislov uporabljata isti obliki, je bolje, da kot samostalnik uporabljamo le dopoldan, kot prislov pa le dopoldne.

(nadaljevanje s str. 31)

Karitas: od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure tel. (0711) 23 30 66.

Konzularni dnevi: 12., 19. in 26. jan. in 9., 16. ter 23. feb. od 9.30 do 13.00 in do 14.00 do 17.00: Sophienstr. 25/II, Stuttgart, tel. (0711) 640 10 31/32.

švica

P. FIDELIS KRANER

se je rodil pred 80 leti - 10. junija 1914 - v Spodnji Ščavnici v Slovenskih goricah. Najmlajši, šesti otrok se je odločil za samostansko življenje in leta 1936 oblekel redovno oblačilo manjših bratov kapucinov. Po mašniškem posvečenju leta 1940 v Ljubljani je v letih 1942-1945 deloval v Štepanji vasi, tam, kjer je zdaj našel svoj poslednji dom.

Bilo je 3. maja 1945. **P. Fidelis** je odhajal v tujino. Streho je našel v kapucinskem samostanu v Gorici. V Italiji je preživel skoraj četrt stoletja.

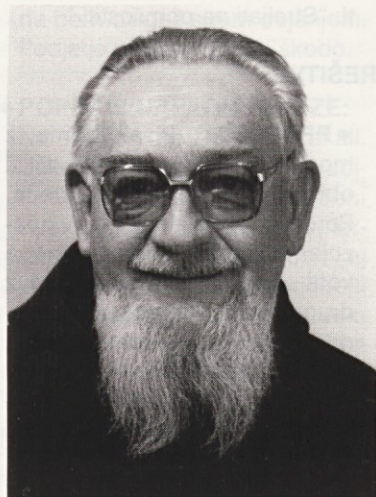
Ni odklonil, ko je bil zaprosen, da bi sprejel duhovno skrb za Slovence v Švici. Jedilnica tovarne Weder-Meier v **Dieboldsau** v kantonu St. Gallen je

bila prizorišče prve slovenske maše, ki jo je **p. Fidelis** opravil za tam zaposlena slovenska dekleta. To je bilo 11. oktobra 1967. Naslednje leto (1968) je bil z odlokom rimske kongregacije 7. 8. 1968 imenovan za rednega dušnega pastirja za Slovence v Švici.

Slovo od Gorice, kjer je nepretrgoma živel in deloval 24 let, ni bilo lahko. Pred odhodom je še poromal na Sveto goro pri Gorici in Svetogorski Kraljici priporočil sebe in vse, ki so mu bili zaupani v duhovno vodstvo. Poslovil se je od domačih, bratov in sester. V kroniko je zapisal: "Zavedal sem se, da se namesto bližam, oddaljujem od domovine. Videl sem pred seboj naporno delo, križe, ki bodo prišli, in težave, na katere bom naletel. Vse pa sem izročil Mariji v varstvo in se tako z odločnim korakom podal na pot v Švico..." To je bilo 18. avgusta 1968.

V soboto, 31. avgusta, 1968 je pri maši v **Einsiedelnu** nastopil službo slovenskega izseljenskega duhovnika v Švici. Pogumno je oral ledino, iskal Slovence in zbiral njihove naslove ter v nelahkih razmerah požrtvovalno opravljal svoje poslanstvo.

Leta 1982 se je prvič resneje oglasila bolezen. S čedalje večjim naporom je bil kos zahtevnemu delu. Po opera-

Pokojni pater Fidelis

ciji hrbtnice (1985) se je lahko premikal samo še s pomočjo opornic. Po 19 letih delovanja med Slovenci v Švici se je 10. novembra 1987 vrnil v Slovenijo. Nazadnje je bival v ljubljanski redovni skupnosti. Umril je v sredo, 30. septembra 1994, v bolnišnici za pljučne bolezni na Golniku. Pokop je bil v sredo, 6. decembra 1994, na štepanjskem pokopališču v Ljubljani.

Domačega, slovenskega kruha je **p. Fidelis** užil bolj malo. Več kot polovico življenja mu ga je rezala tujina. Le kdor ga je sam okusil, ve, kako zna biti grenak. Večino svojega duhovniškega življenja je prebil na tujem. Dve desetletji je prinašal vero karantanskih rodov med Slovence v Švici, negoval ljubezen do domovine in ohranjal slovensko izročilo. Dokler ni bolan in izčrpan onemogel. V domovino se je vrnil umret.

Naj mu še poslednjič izrečemo zahvalo! Odšel je v tisto domovino, ki nam je vsem obljubljena. Tam ni tujcev... Naj počiva v Božjem miru! Ohranimo spomin nanj v besedi in molitvi.

p. Robert

SOLOTHURNKO OBMOČJE

20. martinovanje

Pisalo se je leto 1975. **Mario Gosgnach, Martin Brumec** in **p. Angel Kralj** so se tisto poletje začeli meniti, kako bi priredili kakšno zabavo

(Pariz) Skupaj smo se zbrali na pokopališču ob slovenski grobnici.

za Slovence v Solothurnu in okolici, da bi se bolj povezali med seboj. Za zabavo je kajpada potrebna godba, za kar so se spomnili na **Rudija Pernata**. Ta je bil takoj pripravljen sodelovati, hitro je zbral njemu znane slovenske muzikante in ustanovil ansambel prav za to zabavo, ki so jo poimenovali martinovanje - pač zaradi praznika sv. Martina. Po prvem uspelem martinovanju, bilo je 8. novembra 1975 v **LUTERBACHU** v majhni gostilniški dvorani, se je že pokazalo, da bo iz tega nastala lepa, dobro obiskovana vsakoletna jesenska veselica, kjer se bodo slovenski rojaki lahko srečali ter se ob dobri kapljici in okrepčilu prijetno zabavali. Vsa naslednja martinovanja so to sproti potrjevala. Martinovanje se je v **Luterbachu** ponovilo še dvakrat, ker je bilo treba zaradi čedalje večje udeležbe poiskati večjo dvorano. Tako je leta 1978 prav na dan sv. Martina bilo martinovanje v hotelu Falken v **SOLOTHURNU**. A tudi tam je po trikratni zabavi postal prostor premajhen, zato se je bilo treba spet seliti. Tokrat je vrata martinovanju odprl hotel St. Urs v **BIBERISTU** in jih držal odprta kar 12 let. Vendar je tudi ta dvorana zadnja leta postajala pretesna, kar je znova klicalo po večjem in udobnejšem prostoru. Leta 1993 se je ta želja martinovanjskih prirediteljev in obiskovalcev uresničila, ko je bilo martinovanje v tej dvorani zadnjič.

Sčasoma je to praznovanje postajalo čedalje bolj znano po vsej Švici in celo zunaj njenih meja. Glavno zaslugu za to ima 6-članski **pripravljalni odbor**, ki vseskozi deluje pod okriljem Slovenske misije v Solothurnu (na solothurnskem območju namreč ni bilo in ni nobenega slovenskega društva).

Za poživitev martinovanjskega večera je bil s prihodom v **Biberist** leta 1981 vpeljan kulturno-zabavni program, pri katerem so poleg posameznikov in raznih skupin iz Slovenije in Švice največkrat sodelovali: moški kvartet **KRANJCI** iz **Oltne**, mešani komorni zbor **SLOVENIJA** iz **Züricha** in plesna folklorna skupina **ENCIJAN** iz **Oltne**.

Glavni nosilci veselega martinovanjskega razpoloženja so seveda muzi-

kantje, od katerih se po številu nastopov odlikuje ansambel **KRAINES MUSIKANTEN** s pevko **METKO** pod vodstvom **RUDIJA PERNATA**. Ta ansambel je na martinovanju - sicer z manjšimi osebnimi spremembami v sestavi - igral kar od začetka 12-krat zapored in po krajših presledkih še trikrat. Tako je na 20. martinovanju nastopil 15. in obenem slavil tudi svojo 20-letnico obstoja.

Jesensko, 20. martinovanje je bilo letos v **ZUCHWILU** pri Solothuru na soboto po godu sv. Martina, 12. novembra 1994. V dvorani **SCINTILLA**, ki sprejme skoraj 500 ljudi, je ta večer ostalo praznih le še nekaj sedežev. Ob 20. uri je navzoče pozdravil zgoraj omenjeni Rudijev ansambel s polko "Na Golici". Sledil je **Milanov** pozdravni nagovor in slovenska himna, potem pa je besedo prevzela in kulturno-zabavni program povezovala **Simona Vodopivec**, ki je bila na martinovanje povabljena zaradi 20. obletnice. Središčna točka uvodnega programa je bila podelitev priznanj ustanoviteljem martinovanja, kar je **Mario** izkoristil za nazdravitev z briškimi vinom nekdanjim in sedanjim članom pripravljalnega odbora. Vmes nas je s svojimi vici zabaval humorist **, ki je prišel iz Slovenije na martinovanje skupaj s **Simono**. Slovenski značaj je martinovanjskemu večeru pridajala folklorna**

skupina **ENCIJAN** v narodnih nošah.

Škoda le, da se je skoraj pol dvorane raje pogovorjalo med seboj kot spremljalo dogajanje na resda zasilnem odru.

Čeprav tudi za tako ravnanje lahko najdemo izgovor (opravičilo že težje), je vendar to motilo nastopajoče in poslušalce, obenem pa dajalo - no, ni treba navesti, kakšno podobo.

Po programu in okrepčilu se je veselo martinovanje začelo v polnem pomenu besede. Poskočna godba, domača pesem, urne pete - vse to je do 3. ure zjutraj vnašalo veselje v srca martinovanjskih prijateljev. Poslavljali in poslovlili smo se z željo in upanjem, da se prihodnjo jesen zopet snidemo.

Miklavževanje

Tri tedne po martinovanju smo se spomnili drugega škofa, znanega po svoji dobroti, sv. Miklavža. Na soboto, 3. decembra 1994, smo ga po starem običaju povabili medse - in rad se je odzval, v veselje zlasti otrok.

Ta dan smo - kot se spodobi - imeli v **OLTNU** ob 17. uri mašo, nato miklavževanje. Otroci so, zbrani na odru župnijske dvorane (pri sv. Martinu), pozorno poslušali Miklavža in eni bolj, drugi malo manj pogumno odgovarjali na njegova vprašanja, kaj povedali in zapeli. Ko so prejimali darove, so se jim oči hvaležno svetile. Otrok res ni več toliko, kot jih je bilo pred 10 in več leti (dosedanji so že skoraj vsi prerasli otroška leta, novi pa šele prihajajo), toda njihovo veselje ni zato nič manjše, saj zlasti predšolski še kako resno jemljejo Miklavža.

Po Miklavževem odhodu je sledilo okrepčilo, nato pa razvedrilo ob pogovoru, godbi in petju. Prijetno je bilo opazovati otroke, kako so se znali zabavati na odru. Nič čudnega torej, da so jih mikale tudi tehnične naprave (mikrofon, zavese), čeprav še ne morejo jamčiti za neoporečnost uporabe.

Hvala Miklavžu in vsem sodelujočim za vso pripravo in lep večer! - V prihodnjem decembru pa se spet vidimo, če Bog da.

Jan

Jezus se rodi tudi danes

**Božič je vsakič,
ko se nasmehneš od srca,
ko seješ mir, dobroto,
veselje in razumevanje s
polnimi dlanmi,
ko se neustrašeno
zavzemaš za resnico in
pravico
in ljubiš prav iskreno,
kajti takrat se Jezus spet
rodi v tvojem srcu.**

oglasi

• DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU***, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15 % popusta. – PH-PALACE HOTEL***, Corso Italia 63, I-34170 Gorizia, tel. 04 81 / 821 66, tel-ex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

• V večnem mestu Rimu pa Vam je na voljo HOTEL EMONA***, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15 % popusta. – HOTEL EMONA***, Via Stabilia 23, 00185 ROMA, telefon 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. – Pričakujemo Vas! – Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,-. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. – Jode Discount Markt, Schwanthaler str.1, 80336 München 2, BRD.

• PREVODI – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr.10, tel.: 089 / 22 19 41, fax 089 / 29 16 16 27.

• V Frankfurtu, nedaleč od velesajma, Vas v restavraciji hotela FRANKENHOF, Lorbacherstr. 3, tel. in faks 069 738 00 18, postrežejo z izvrstnimi jedmi (tudi slovenskimi). Z nizkimi cenami in kvaliteto se priporočata Silvija in Tine Bibič.

• Gradec v Beli krajini: ugodno prodam hišo s sadovnjakom in njivo. Informacije: Novak Karlina, Gradac (Tel.: 068/57010) ali München (Tel.: 089/3567911).

• Rojaki, pokažite tudi v tujini, da ste Slovenci! Nosite v javnosti kratavno iglo z slovenskim grbom. Ob naročilu dobite obenem še značko z istim grbom, vse skupaj v lepem etuiju za 25 DM + 5 DM Porto per Nachnahme.

Geran Pin Service.
Izdelava vseh vrst značk in simbolov
79611 Rheinfelden
Postfach 4038
Tel: 07623/46235
Fax: 07623/46235

• V Nemčiji živim že od leta 1968, brez otrok, star 47 let, imam nemško državljanstvo. Zelo sem osamljen, zato želim spoznati ženo z enim otrokom za skupno življenje in lepo prihodnost. Če želiš topel dom, se oglasi na naslov: Stanislav Arbeiter, Leutkirch str 51, 77723 Gegenbach B.R.D

• Prodajam starejšo hišo z gospodarskim poslopjem in 80 a zemlje v Kamovcih - okolica Lendave. Cena 25.000 DEM. Informacije na telefon 069 31-491.

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 80331 München 2
tel. 089 / 59 45 21
Družina Zupan

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece. Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti in državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo "Naše luči", Poljanska cesta 2, 61000 Ljubljana, do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu, v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojce pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

- Prijatelj moj, ne morem več molčati. Priznati ti moram, da se imava s tvojo ženo rada!

- Saj sem vedel, da baba spet laže. Rekla mi je, da je njen ljubimec mlad in čeden.

☺

Gorenjec reče na smrt bolni ženi:

- Draga, samo po zdravila skočim in bom čez dve uri že nazaj. Če boš med tem umrla, ugasni luč.

☺

Upokojenca se pogovarjata v bifeju ob kozarčku vina:

- Ti, Francelj pa živi razkošno. Ravno včeraj sem ga videl, ko je jedel lešnike.

- Lešniki pa menda ja niso razkošje?

- Lešniki ne, proteza pa, proteza.

☺

- Natakar, kaj lahko dobim pri vas za sto tolarjev?

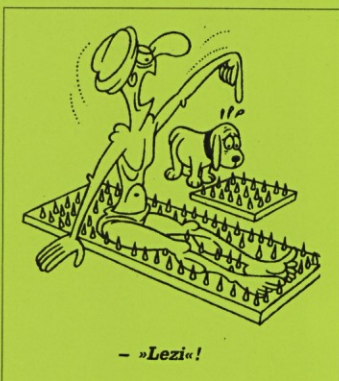
- Dva po petdeset!

☺

- Mami, očka je znorel.

- Res? Kako pa to veš?

- Začel se je pogovarjati z živalmi!

- Kako?

- Ko te ni bilo doma, je po telefonu govoril z neko mucko!

☺

- Sinko, štokrlja ti je prinesla bratca!

- Čudovito, zdaj pa bomo v naši hiši kar trije otroci.

- Kako trije? Menda dva.

- Trije! Jaz, bratec, ki ga je prinesla štokrlja, in dojenček, ki ga bo rodila mamica.

☺

- Hčerki sem vedno prepeval znano narodno pesem: Še nisem stara šestnajst let, ne smem še fanta imet'. Zdaj je dopolnila šestnajst, in katero pesem naj ji zdaj pojem?

- Kupi ji pralni stroj, da ne bo prepevala: Plenice je prala pri mrzlem studenc'.

☺

Stranka na banki:

- Gospa, včeraj ste se pri izplačilu zmotili za pet tisoč tolarjev!

- Oprostite, gospa. Denar bi morali prešteti takoj. Poznejših reklamacij ne upoštevamo!

- Hvala. Potem pa bom pettisočaka kar obdržala.

☺

Vrana se pogovarjata na veji, ko nad njima švigne reaktivno letalo:

- Poglej, kako hitro leti.

- Saj bi tudi ti, če bi ti gorela rit.

☺

- Pavlek, umij si že enkrat ušesa!

- Zakaj, mami, saj še dobro slišim.

☺

Mati vpraša malega Janezka:
- Kako je to mogoče, da imaš v vseh predmetih slabe ocene, le v zemljepisu ne?

Janez pa ji strumno odgovori:

- Zemljepisa še nisem bil vprašan.

☺

- Jelka, od kod dobivamo sol?

- Od naših sosedov.

☺

- Ata, pridi pomagat, naš Andrej se tepe z nekim mulcem.

- Zakaj pa nisi prišel tega že prej povedat?

- Prej, prej je Andrej še zmagoval...

☺

SLOVENSKE KATOLIŠKE ŽUPNIJE PO EVROPI**ANGLIJA****LONDON SW9 Ols, 62, Offley Road**, tel. + faks 071 - 735 - 6655, *Stanislav Cikanek***AVSTRIJA****A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11**, tel. 0222 - 55 25 75, *Anton Štekl***A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3**, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, *p.mag. Janez Žnidar***A-4053 HAID b. Ansfelden, Kirchenstraße 1**, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), *Ludvik Počivavšek***A-6800 FELDKIRH / Vorarlberg, Herrengasse 6**, tel. 0 55 22 - 73 1 00 in 38 8 50, *Janez Žagar***A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3****BELGIJA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, tel. 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution**, tel. 071 - 39 73 11, *Kazimir Gaberc***FRANCIJA****F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche**, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, *prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj***F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon**, tel. 82 91 85 06, *Anton Dejak***F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre**, tel. 87 81 47 82, *Jože Kamin***F-06300 NICE, 17, rue de Sospel**, tel. 93 56 66 01, *Franjo Pavalec***HRVAŠKA****41090 ZAGREB, Vrapčanska 114**, *Andrej Urbančl*, CM, tel. 041 - 156 573**ITALIJA****SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884**, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, *msgr. dr. Maksimilijan Jezernik***MILANO: msgr. dr. Oskar Simčič**, Corte S. Ilario 7, 34100 Gorizia, tel. 0 418 - 32 123**NEMČIJA****D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38**, tel. 030 - 784 50 66, fax 030 - 788 33 39, *Martin Horvat*, tel. 030 - 788 19 24**D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29**, tel. 0208 - 64 09 76, *Janez Pucelj*, tel. + faks 0208 - 644 277, *Stanislav Čeplak*, diakon**D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121**, tel. 02 21 - 52 37 77, *Martin Mlakar***D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70**, tel. 069 - 63 65 48, *Janez Modic***D-68159 MANNHEIM, A 4, 2**, tel. 06 21 - 28 5 00, *Bogdan Saksida***D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81**, tel. 08 41 - 59 0 76, *Stanislav Gajšek*, tel. + faks 0841 - 92 06 95**D-70184 STUTTGART, Stafflenbergstr. 64**, tel. 07 11 - 23 28 91, *Janez Šket*, tel. + faks 07 11 - 2 36 13 31**D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17**, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 *Janez Demšar*, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89**D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c**, tel. 08 21 - 97 9 13, *Jože Bucik***D-89073 ULM, Olgastraße 137**, tel. 07 31 - 27 2 76, *Jože Bucik*, voditelj *dr. Marko Dvorak***D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10**, tel. 089 - 22 19 41, faks 089 - 29 16 16 27, *Marjan Bečan***NIZOZEMSKA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***ŠVEDSKA****S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14**, tel. + faks 031 - 11 54 21, *Zvone Podvinski***ŠVICA****CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466**, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, *p. Robert Podgoršek*, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15**CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18**, tel. 065 - 22 71 33, *p. Damijan Frlan***KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU, 61001 Ljubljana, Poljanska 2**tel. + faks 061 - 13 32 075, voditelj: *Janez Rihar*, 61120 Ljubljana, Nove Fužine 23, tel. 061 - 454 246, faks 061 - 446 135